

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 200 (12.525)

Trst, torek, 26. avgusta 1984

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Po zaustavitvi gibanja cen v juliju

Avgusta inflacija spet naglo narašča

RIM — Tudi avgusta se bo po vsem videzu rast inflacije omejevala na zmerne zneske, toda zaustavitve cen na drobno, ki se je pokazala v preteklem juliju, se v tem mesecu ne bo obdržala. Tako je vsaj soditi po prvih in še neuradnih podatkih, oziroma napovedih, ki so jih včeraj izdali glede gibanja cen na drobno za družine delavcev in uradnikov statistični uradi italijanskih velikih občin na severu države, ki kažejo na, pa čeprav skromno, ponovno naraščanje skoraj povsod, z izjemo Bologne. Povprečni mesečni indeks rasti nadrobnih cen na bi torej avgusta narasel za 0,1 do 0,2 odstotka, tako da bil tendenčni pokazatelj inflacije dosegel (v zadnjih 12 mesecih) 5,9 odstotka, srednja inflacijska stopnja pa bi se morala ustaliti na 7,3 odstotka.

Najbolj so se cene blaga in storitev v tem mesecu (ki sicer zaradi množičnih dopustov in zapore trgovskih obratov ni za inflacijo med najbolj »nevarnim«) dvignile v Genovi, in sicer kar za pol odstotka, tako da je v tem mestu letna inflacijska stopnja ponovno po-

skočila na 6,1 odstotka (medtem ko je bila julija že padla na 5,9 odstotka). V Milanu so se avgusta cene dvignile za 0,2 odstotka, letna tendenčna inflacija je pa obstala, že tretji mesec na 6,2 odstotka. Podobno je bilo tudi v Turinu, kjer so se v povprečju razne vrste blaga in storitev podražile za 0,1 odstotka, letna inflacija se pa ni premaknila in je obstala na 6,1 odstotka. Bolje se je godilo Bologni, kjer so cene obstale na julijski ravni, torej brez podražitev, zaradi tega se je pa letna inflacijska stopnja znižala s 5,3 na čistih 5 odstotkov.

Posebej navajamo podrobnejše podatke za Trst, kjer so se po občinskem statističnem uradu cene avgusta dvignile za 0,1 odstotka, pri čemer je rast inflacije v zadnjem letu dosegla komaj 4,5 odstotka, občutno manj kot v drugih upoštevanih mestih.

Nekateri izvedenci pripisujejo ponovno gibanje inflacije navzgor relativnemu (ponovnemu po dolgih padcih) povišanju cen petrolejskih proizvodov, zlasti plinskega olja za ogrevanje ob nakupih za zimske zaloge.

V teh dneh se iztekajo tudi politični d... Še v tem tednu vladna ra... o finančnem zakonu in klestenju

RIM — Predsednik vlade Craxi bi se moral danes vrniti s svojega tunizijskega dopusta. Po vsej verjetnosti bo njegovo prvo dejanje sklic ministrskega sveta, bržkone za četrtek ali petek. Na dnevnem redu bo, kot je znano že dolgo, finančni zakon za leto 1987. Ministra za zaklad Gorla in za proračun Romita sta že pripravila prvi dokument kot osnovo za razpravo, ki sta ga naslovila Osnutek smernic za državni proračun 1987, v katerem med drugim trdita, da so smotri finančnega zakona stabilizacija splošnega davčnega pritiska v odstotku notranjega kosmatega proizvoda na raven lanskega; zavezitev tekočih državnih izdatkov (brez obresti) prav tako na lansko realno raven, torej s poviškom 4 odstotkov k letu in 3 v naslednjih dveh letih, kolikor znaša predvidena inflacija; ovrednotenje stroškov za naložbe s poviškom 7,5 odstotka leta 1987 in 7 odstotkov v dveh naslednjih letih.

V včerajšnjem intervjuju je minister Romita dejal, da je treba »prej imeti splošno sliko proračuna, zlasti glede dohodkov, preden se govori o morebitnih klestenjih izdatkov«. Žal, če bo do tega prišlo, je pristavil, bo klestenje zadevalo vedno iste postavke socialnih storitev. Kar Romita ni povedal je, da so klestenja že predvidena (Gorla je to jasno povedal), zlasti občutna glede zdravstvenih sto-

ritev. Toda pot zakona bržkone ne bo lahka, in je lahko napovedati, da bo potrebna več kot ena seja vlade.

V vladni večini so namreč gledišča drugačna in marsikdaj nasprotna celo med pripadniki iste stranke. Na primer v KD, kjer predsednik poslanske proračunske komisije, andreotti-jevec Cirino Pomicino, zagovarja povsem različno stališče od strankar-

skega kolega, zakladnega ministra Gorla. »Finančni zakon, ki naj bo vreden resnega gospodarskega manevra, je dejal, ne more drugače, kot da postavi v osredje svojih smotrov razvoj in zaposlovanje.« Nihče, je očitno, ne govori o vprašanih Jugi, medtem ko so vsi »začeli napad na pošto kočij«.

G. R.

Od včeraj dalje prodaja jestvin po čisti teži

RIM — Včeraj je stopil v veljavo zakon, ki predpisuje trgovcem, lastnikom tehtnic do petih kilogramov, prodajo blaga po čisti teži. Gre za izvajanje zadnjega dela leta 1981 sprejetega zakona o tehtanju blaga. V Italiji je okoli 350.000 trgovcev, ki se jih ta zakon tiče. Kdor ga ne bo izvajal, bo kaznovan z globo v višini od 150.000 do 600.000 lir.

Po tem zakonu so vsi trgovci dolžni prodajati blago po čisti teži, se pravi, da v ceno blaga ne smejo všeti papir ali druge embalažne pripomočke. Zakon dopušča trgovcem sadja in zelenjave, kruha in hrane, iz žita odstopanje do 5 gramov, pri dragocnejših jedilih kot so tartufi in začimbe za en gram, pri mesu, slaščicah itd. pa za 2 grama.

O čisti teži obstajajo med potrošniki in trgovci različna stališča. Potrošniki pravijo, da je bil skrajni čas, da so jih zavarovali s takšnim zakonom. Trgovci pa že pravijo, da morajo embalažo kupiti in da bodo zato nujno morali nekoliko dvigniti cene.

Strupeni plini vulkanskega izvora zadušili najmanj 1200 ljudi na severozahodu Kameruna

JAUNDE — V petek ponoči so se izpod vulkanskega jezera Nios na severozahodu Kameruna dvignili strupeni plini in zadušili najmanj 1.200 ljudi, kakih 300 pa se jih zdravi v bolnišnicah. Takšen je obračun žrtev naravne katastrofe, ki ga je sinoči napravil kamerunski predsednik Paul Biya. Kot je predsednik poudaril, je obračun začasen in bojijo se hujšega. In dejansko je malo pred Biyo kamerunski minister za informacijo Georges Ngango že govoril o 2 tisoč mrtvih.

Resnični obseg katastrofe še ni znan, čeprav je od nje minilo že nekaj dni. Reševalci so se namreč z veliko zamudo podali na kraj nesreče. Prej niso mogli predvsem zato, ker zanje v Kamerunu ni bilo primerne opreme. Poleg tega jezero Nios leži na goratem območju, ki je težko dostopno zaradi slabih cest. Dodatne težave dela dež, ki v sedanjem deževnem obdobju obilno pada.

Predsednik Biya se je za pomoč obrnil na Francijo in iz nje je poleg opreme včeraj prispela prva skupina zdravnikov in kemikov, danes pa bi

morala priti še druga, ki jo bo vodil znani francoski vulkanolog Haroun Tazieff. Na kraju katastrofe pa so že včeraj delovali izraelski reševalci in izvedenci. Včeraj je namreč prišel v Kamerun na dvodnevni uradni obisk izraelski ministrski predsednik Šimon Peres. Gre za prvo potovanje na afriško celino, ki ga uradno opravi kak predsednik izraelske vlade po 20 letih, pomenilo pa bo obnovitev diplomatskih odnosov med

Kamerunom in Izraelom. V tem okviru je seveda tudi razumljiva izraelska pomoč prizadetim pri jezeru Niosu. Solidarnost s Kamerunom in pripravljenost, da mu pomagajo, so medtem izrazile tudi druge države, med temi Italija.

Dinamika katastrofe še ni povsem znana. Po mnenju francoskega vulkanologa Tazieffa so se izpod jezera dvignili ogljikovi plini in ne žveplovi, kot so nekateri menili. Za raz-

liko od slednjih so namreč ogljikovi plini težji od zraka in razumljivo je, da so se po uhoju izpod jezera zadržali pri tleh. Drugi francoski strokovnjaki pa ne izključujejo, da je šlo za mešanico ogljikovih plinov in metana. Kamerun je med drugim bogat z naravnim plinom, nesreča pri Niosu pa ni prva, ki so jo strupeni plini v njem povzročili. Pred dvema letoma, in sicer 16. avgusta 1984, so pri kraju Djindom zadušili 36 ljudi.

Ortega na obisku v Jugoslaviji

BEograd — Predsednik republike Nigaragve Daniel Ortega Savedra je s soprogo in sodelavci včeraj zjutraj dopotoval na uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo. Na beograjskem letališču je gosta iz prijateljske nevrščene srednjeameriške države pričakal in pozdravil predsednik predsedstva SFRJ Sinan Hasani z drugimi uglednimi osebnostmi družbenopolitičnega življenja Jugoslavije.

Že dopoldne so se v palači federacije v Novem Beogradu začeli uradni jugoslovansko-nikaragovski pogovori med predsednikom predsedstva SFRJ Sinanom Hasani-

jem in nikaragovskim predsednikom Danielom Ortego.

Ortega je pred odhodom iz Manague na tamkajšnjem letališču dejal, da bodo ZDA skušale na vsak način preprečiti uresničitev nikaragovskega predloga, da bi Managua postala sedež gibanja nevrščenih. Pred odhodom na potovanje v devet držav Evrope, Azije in Afrike je Ortega menil, da Nikaragva sedaj potrebuje bolj kot kdajkoli pomoč in solidarnost nevrščenih, saj smo pričevali čedalje večjemu pritisku ZDA, ki podpirajo protivladne gverilce. Managua zagovarja načela nevrščeno-

REAGAN SPET ROZLJA Z OROŽJEM

Ameriško-egiptovski manevri pred Libijo

KAIRO — Včeraj se je zaključila prva faza skupnih ameriško-egiptovskih manevrov v Sredozemlju, v neposredni bližini libijskih teritorialnih voda, v katerih sodeluje veliko število ladij in letal obeh držav.

Kot piše konservativni Wall Street Journal, je Reagan pripravljen »dati novo lekcijo polkovniku Gadafiju«. Pentagon naj bi že izdelal načrt za bombardiranje Libije, če bi Reagan to ukazal. Po pisanju tega ameriškega lista, naj bi si zaradi libijske podpore mednarodnemu terorizmu stali ZDA in Libija spet iz oči v oči.

Vse kaže, da je Pentagon izdelal protigadafijski načrt, sestavljen iz vojaških, vohunskih in diplomatsko-gospodarskih akcij. V okviru tega načrta so sedanji manevri rutinskega značaja in nimajo izvalnih ciljev.

Kar zadeva SZ, ZDA ne pričakujejo reakcij, kot jih od strani SZ ni bilo niti letošnjo pomlad.

Medtem bi kazalo opozoriti še na sestanek predsednikov vlad in zunanjih ministrov Libije, Sirije in Irana, med arabskimi državami najbolj nasršnih proti »ameriškemu imperIALIZMU«.

Velika pridobitev za našo kulturo

SEŽANA — V nedeljo so v Lipici slovesno odprli galerijo Avgusta Černigoja. Na žalost je slabo vreme onemogočilo nemoten potek odprtja, to pa ni zmanjšalo pomena dogodka in niti vtisa ob ogledu galerije, kjer so pripravili umetniškovo retrospektivo.

O umetniškem življenju in delu je spregovoril akademik Bratko Kreft, ki je poudaril revolucionarni zanos Černigojevega slikarskega opusa.

Ljudje, ki so se v res velikem številu udeležili svečanosti, so od ogleda galerije odnesli izjemen vtis. Prostorji so lepo usklajeni in tako izdelani, da zaživijo v njih Černigojeva dela v vsej svoji luči.

Vsekakor je galerija pomembna kulturna pridobitev. Služila bo za to, da se globlje spoznamo s Černigojevim opusom in da se vanj poglabimo. Umetnik nam bo tudi po smrti pripravljal marsikatero presenečenje...

NA 9. STRANI

Nogomet: na procesu o črnih stavah

Včeraj v Rimu dokaj napeto

RIM — Včeraj je bilo na prizivnem procesu o črnih stavah v Rimu dokaj napeto. Načelnik preiskovalnega urada De Biase je v svojem posegu zahteval, da se vsem »krivcem« potrdi kazen. Kar je še posebej razburilo duhove, je bilo to, da je De Biase tudi zahteval, da se odvrne priziva Udineseja in Vicenze, ker sta predsednika omenjenih društev vpletena v to afero in zato podvržena športnemu sodnemu postopku.

Ob splošnem ogorčenju so bili najbolj zadovoljni predstavniki Riminija. Njihov priziv so namreč sprejeli in vse kaže, da se bo moral Carrarese sediti v C-2 ligo.

Razsodba bo znana v četrtek, dan po drugem kolu italijanskega nogometnega pokala.

Danes pričetek EP v atletiki

STUTTGART — V tem zahodnonemškem kraju se bo danes pričelo 14. evropsko atletsko prvenstvo, ki se bo končalo v nedeljo, 31. t. m.

Že danes bodo štirje finalni boji, med le-timi velja predvsem omeniti tek na 10.000 m, v katerem je Italijan Cova nesporni favorit. Italiji se torej že prvi dan obeta zlata kolajna.

Neposredno iz Stuttgarta se bo za nas vsak dan javljal dopisnik Bruno Kržman.

NA 10. STRANI

Na posvetu Mednarodne agencije za jedrsko energijo na Dunaju Petsto strokovnjakov z vsega sveta išče poti proti ponovitvi nesreče iz Černobila

DUNAJ — »Nismo se zbrali zaradi radovednosti, temveč, da se nekaj naučimo od žalostne černobilske izkušnje«, je dejal včeraj generalni tajnik Mednarodne agencije za jedrsko energijo Hans Blix v uvodu plenarnega zasedanja posveta, na katerega je ustanova včeraj pozvala okrog 500 največjih svetovnih izvedencev iz 50 držav, da proučijo 380 strani dolgo sovjetsko poročilo o okvari v reaktorju jedrske centrale v Černobilu. Pri tem je poudaril, da v sedanjih razmerah, ko jedrske centrale pokrivajo že 15 odstotkov svetovnih energetskih potreb, »ni mogoče več nazaj«, da pa je černobilska katastrofa »omajala zaupanje javnega mnenja v tehniko, in brez zaupanja ne more preživeti nobena industrija«.

In ravno temu je namenjen mednarodni simpozij, da bi namreč iz žalostne černobilske izkušnje potegnili po-

trebne nauke, zlasti kar zadeva okrepitev varnostnih ukrepov in sistemov, ki naj v bodočnosti onemogočijo ali vsaj skrajno omejijo ponavljanje podobnih katastrof. Pri tem sodeluje tudi številna delegacija sovjetskih znanstvenikov, ki jo vodi podpredsednik inštituta za jedrsko energijo akademik Valerij Aleksejevič Legasov. Ta je včeraj izjavil, da so »pripravljeni odgovorjati na vsa vprašanja in sprejemati kritike«, hkrati pa je poudaril, da imajo v SZ že 30 let jedrske elektrarne in da do Černobila ni bilo problemov, zato je bil to »sodarec za naš optimizem«.

Posvet največjih svetovnih strokovnjakov za jedrsko energijo bo potekal na plenarnih sejah in v 4 delovnih skupinah do 29. t. m., sklepe in ustrezna napotila pa bodo posredovali generalni skupščini delegatov 112 včlanjenih držav, ki bo 22. septembra

Svojci Šaranskega zapustili SZ

MOSKVA — Družina bivšega sovjetskega disidenta Anatolija Šaranskega je včeraj priletela na Dunaj, od koder je nadaljevala pot v Izrael. Skupino so sestavljali mati 78-letna I-da Milgrom ter brat Leonid z ženo Rayo in dvema otrokoma, Aleksandrom in Borisom.

Prva je na mednarodno letališče Šeremetjevo v Moskvi v družbi prijateljev prišla mati Milgrom. Časnikarjem je izjavila, da z nestrpnostjo čaka na srečanje s sinom Anatolijem, »mrtvim ali obujenim«.

Kot je znano, so Anatolija Šaranskega osvobodili lanskega februarja, po osmih letih zapora v nekem taborišču, kjer je prestajal kazen zaradi »špionaže«.

Leonid Šaranski, ki je prišel na letališče pol ure kasneje v družbi žene in obbeh otrok, se je zahvalil časnikarjem, da so »pomagali rešiti primer Šaranskega«.

Svojcem nekdanjega sovjetskega disidenta je izstopni vizum zapadel že v soboto, vendar do tistega dne niso mogli odpotovati, ker na Dunaj v letalih ni bilo razpoložljivih prostorov.

Za SZ ne bo srečanja Reagan-Gorbačov če ne bo sklenjen pomemben sporazum

MOSKVA — Za SZ ni še gotovo, če in kdaj bo prišlo do drugega vrhunjskega srečanja med ameriškim predsednikom Ronaldom Reaganom in sovjetskim partijskim voditeljem Mihailom Gorbačovom. Na nadaljnji razvoj ameriško - sovjetskih odnosov bo z vidika Moskve bistveno vplivalo stališče, ki ga bo Washington zavzel do vprašanja prekinitve oziroma prepovedi jedrskih poskusov in do vprašanja militarizacije vesolja, to je do programa zvezdnih vojn. Tako sta včeraj povedala na tiskovni konferenci v Moskvi namestnik sovjetskega zunanjega ministra Juli Voroncov in namestnik sovjetskega obrambnega ministra maršal Sergej Ahromejev, ki je hkrati šef vrhovnega štaba oboroženih sil SZ.

O možnosti srečanja med Reaganom in Gorbačovom v bližnji bodočnosti je govoril Voroncov. V nasprotju z vestmi, ki so jih pretekli teden razširili ameriški viri, je dejal, da datum srečanja ni še določen in da bo do njega prišlo pod pogojem, če bo mogoče na njem skleniti »kak pomemben sporazum«. Namestnik sovjetskega zunanjega ministra je nato obžaloval, da je ameriška stran dopustila »beg informacij« o vsebini pisem, ki sta si jih

v zadnjih mesecih izmenjala Reagan in Gorbačov. Voroncov je naposled izjavil, da dosednji stiki med SZ in ZDA v okviru priprav na sestanek med zunanjima ministroma Shultzem in Ševardnadzejem niso bili posebno »plodni«.

Med vprašanja, katerih rešitev bi omogočila drugo vrhunsko srečanje med Reaganom in Gorbačovom, Moskva prištevata prekinitev oziroma prepoved jedrskih poskusov. Maršal Ahromejev je ob tem spomnil, da je SZ na začetku avgusta enostransko podaljšala zamrzitev svojih jedrskih poskusov do konca tega leta. Poudaril je, da odločitev ni bila lahka in da so jo skupno sprejeli politiki in vojniki. Z njo so hoteli potrditi voljo SZ, da bi z ZDA dosegla sporazum o popolni prepovedi jedrskih poskusov, kar bi predstavljalo pomemben korak na poti k jedrski razorožitvi. Če pa bo Washington vztrajal v oboroževalni tekmi, je dejal namestnik sovjetskega obrambnega ministra, bomo znali ustrezno odgovoriti. To naj bi veljalo še zlasti za Reaganov program zvezdnih vojn. Če bodo ZDA nadaljevale z urušničevanjem tega načrta, bo SZ odgovorila na način, ki si ga nasprotna stran ne pričakuje in ki jo bo prisilil k nevzdržnim stroškom,

SPD za novi program

Nekdanji zvezni kancler Brandt je včeraj v Nürnbergu odprl kongres nemških socialdemokratov. Na dnevnem redu predstavitev programa, ki naj bi omogočil SPD, da se vrne na oblast pod vodstvom Johanna Raua (Telefoto AP)

Danes se začne pripravljalni sestanek 8. vrha neuvrščenih

HARARE — V Harareju se bo danes začel pripravljalni sestanek 8. vrha neuvrščenih. Visoki predstavniki približno stotih članic gibanja bodo v teh dneh proučili osnutek sklepnega dokumenta, ki ga je kot gostitelj pripravil Zimbabve.

V prvih komentarjih osnutka sklepnega dokumenta skoraj vse države članice poudarjajo njegovo uravnoteženost in spoštovanje sprejetih stališč na prejšnjih srečanjih neuvrščenih, zlasti na ministrskem srečanju v New Delhiju in Luandi.

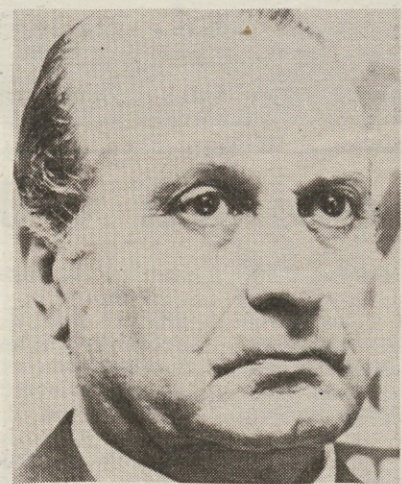
Kot pričakujejo, bodo na tem sestanku uskladjali stališča o najaktualnejših vprašanjih mednarodnih odnosov, da bi ustvarili še večji vpliv na dogajanja v svetu v prihodnjem obdobju, ena od temeljnih nalog bo vsekakor zagotovitev kontinuitete delovanja gibanja kot globalnega neodvisnega in zunaj blokovega dejavnika. Vse bolj eksploziven položaj na jugu Afrike, problem ogrožanja varnosti neuvrščenih držav, zmanjševanje konfrontacije med vele-silami, odpravljanje kriznih žarišč in

dramatične ekonomske razmere v državah v razvoju najpogosteje omenjajo kot prednostne teme bližnjega vrha neuvrščenih v Harareju.

So pa tudi vprašanja, o katerih pričakujejo vsebinsko razpravo in morebitno sprejetje amandmajev na besedilo, ki ga je ponudil Zimbabve. To se predvsem nanaša na krizna žarišča in na nekatera druga vprašanja. Prav tako se vedno ni izkristaliziral sklep o gostitelju prihodnjega 9. vrha, več držav pa je dalo ali napovedalo svojo kandidaturo.

Sestanek veleposlanikov bo trajal dva dni, zatem pa bodo le-ti s svojimi predlogi seznanili ministrsko srečanje. V Harare je dopotovala tudi večina voditeljev diplomacij, s katerimi se bodo izvedenci med delom nedvomno posvetovali. Glede na to pričakujejo, da bo pripravljalni sestanek končan, kot je predvideno, jutri zvečer. Med tistimi voditelji diplomacij, ki so že prispeli v Harare, je tudi jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević.

Zasliševanje generala Ambrogia Vivianija v Benetkah Izraelci krivi smrti štirih pripadnikov varnostnih sil?

General Vito Miceli

BENETKE — Generala Ambrogia Vivianija, nekdanjega šefa italijanske protiovbeščevalne službe, ki ga je preiskovalni sodnik Carlo Mastelloni v petek aretirjal, ker ni hotel odgovoriti na nekatera vprašanja, bo danes zaslišala sodnica Manuela Romei Pastelli.

Preden pa bo zaslišala visokega oficirja, namerava zbrati nekaj pričevanj, ki bodo osvetlila vlogo generala Vivianija. Ker general Adelio Maletti, Vivianijev neposredni predstavnik, ne pride v poštev, ker je zbežal v Južno Afriko, obstaja možnost zaslišanja generala Vita Micelija, svojčas odgovornega za varnostno službo in sedaj poslanca MSI, ter Maria Tanassija, takrat ministra za obrambo in predstavnika PSDI.

Ambrogio Viviani, ki je zaprt v benškem zaporu, kjer živi v samici in

mu sodnik ne dovoli nobenega obiska, mora pojasniti svoje pred tremi meseci dane izjave Panorami v zvezi z letalsko nesrečo novembra 1973. leta pri Margheri. Tistega dne so dva oficirja in dva podoficirja varnostne službe izgubili življenje zaradi »represalije izraelske varnostne službe«. Ti štirje policaji so bili namreč tisti, ki so nekaj dni poprej z letalom odpeljali v Libijo tri arabske teroriste, ki so jih odkrili v Ostii, ko so se pripravljali na atentat na izraelsko civilno letalsko družbo El Al.

Vrnitev teroristov so odredili na najvišjem vrhu, je izjavil Viviani. Takrat naj bi Aldo Moro rekel Miceliju, naj se poveže z Arafatom in poišče rešitev, kajti »Italija v zadevo noče biti vpletena«. Italija je dala na razpolago letalo s katerim so teroriste odpeljali k Gadafigi.

25 let gibanja neuvrščenih - »vesti človeštva« (6)

Srebrni jubilej beograjske konference

Deklaracija je namenjala pozornost vesoljskemu prostoru poudarjajoč, da ga smemo izkoristiti le v miroljubne namene. Tako kot trdimo danes. O neuvrščenih deželah (na beograjski konferenci je mestoma še zmeraj veljal izraz »nevezane«) pa so se zavzeli, da naj bodo prisotne na vseh konferencah o razorožitvi, da naj bodo vse razprave o razorožitvi pod okriljem Združenih narodov in da naj bo splošna in popolna razorožitev zagotovljena z učinkovitim sistemom inšpekcije in nadzorstva. Ta stališča so žgoča še danes, le da so »sprostilci« določili, da morajo vse razprave biti v Združenih narodih. Naravno je, da so lahko tudi drugod (vidi na primer helsinško konferenco), seveda pod pogojem, da izhajajo iz miroljubnih namenov.

Na beograjski konferenci so sprejeli tudi posebno Izjavo proti kopirjenju atomskega orožja, pri čemer so spet ugotovili, »da so sklepi, ki peljejo v vojno ali mir danes odvisni od velesil, žal pa jih občuti vse človeštvo«. Na beograjskem

shodu so, kot smo videli, dobršen del problemov povezanih z razorožitvijo izpostavili v smislu, da jih je treba reševati v Združenih narodih seveda s tem, »da storimo hkrati ukrepe za večjo učinkovitost svetovne organizacije«.

Udeleženci so vnovič enotno izrekli stališče, da je treba podpisati Združene narode »kot najbolj kvalificiran sedež za obravnavo globalnih svetovnih problemov«. Hkrati pa, so dodali, bi bilo treba pomnožiti prizadevanja, da začnemo spoštovati in izvajati njihova izvirna načela, in za nadaljnjo demokratizacijo svetovne organizacije. Zakaj je predvsem šlo? Zanesljivo spet za cilje, ki so pereči tudi danes, čeprav se je podoba Združenih naro-

dov kajpak kvalitetno spremenila, saj so danes v njih neuvrščeni dejansko v večini. Takrat se je dobršen neuvrščenih še zmeraj moral spretno ogibati čerem, ki so bile nastale ali pa jih je nastavljala blokvska polarizacija.

Neuvrščeni so v Beogradu v bistvu dali vedeti, da je vloga generalne skupščine premalo »otipljiva«, kot je dejal Nehru; s težavo sprejema sklepe, razen tega pa večine ukrepov ne izvršujejo. Prav tako so se zavzeli za razširitev nekaterih organov Združenih narodov, med njimi zlasti Varnostnega sveta in Gospodarsko-socialnega sveta, to pa zavoljo spremenjenega števila članov in sploh podobe svetovne organizacije, v kateri so neuvrščeni pri-

čeli uveljavljati svojo vlogo. (V razdalji 30 let smemo ugotoviti, da je Varnostni svet ostal kot je bil, medtem ko se je dejansko razširil gospodarsko-socialni svet Združenih narodov, v katerem danes po številu prevladujejo neuvrščeni).

Pri predlaganju sprememb v svetovni organizaciji so v Beogradu imeli pred očmi tudi položaj generalne tajnika. Na njegov račun so takrat letele strele z vseh strani: zahodni blok je sodil, da se obnaša pristransko; da ravna v duhu politike Vzhoda; Vzhodnjaki so menili, da ga v bistvu vodita ameriški kapital in konzervativna politika, medtem ko so mu neuvrščeni očitali omahovanja. Udeleženci beograjske konference so generalnemu

tajniku kajpak svetovali naj se dosledno ravnja po sklepih in stališčih generalne skupščine in naj se ne spušča v pobude, ki lahko povzročajo negativno reakcije pri enih ali drugih članih svetovne organizacije. Tedanji generalni tajnik Hammarskjöld se je včasih resnično na svojo roko loteval določenih akcij, rezultat pa je navadno bil, da je posamezne probleme še bolj zapletel.

Vprašanje, pri katerem so si bili udeleženci beograjske konference enotni, da bo treba z njim prelo-miti, je zadevalo tudi gospodarsko razmerje med razvitimi in nerazvitimi deželami, ki se je bilo že zaskrbljujoče prevesilo v škodo slabo razvitih. Beograjski shod je bil prvi, na katerem so se neuvrščene dežele »dolgoročno« lotile tega problema, o katerem je bil že govor na raznih prejšnjih srečanjih, vendar brez tako rekoč programske in znanstvene podlage.

MIRO KOČJAN
(SE NADALJUJE)

Ta teden v Sežani

Bogat spored prireditvev ob občinskem prazniku

Ta teden bo v Sežani še posebej slovesno, saj praznujejo občinski praznik. Na sporedu bodo številne prireditve, ki jih tu navajamo.

Na predvečer praznika, 27. avgusta, bo otvoritev razstave v Mali galeriji v Sežani. Predstavljena bo Sežana v fotografiji.

V petek, 29. avgusta, bodo mladi imeli svoj trenutek. Najprej bodo ob 9. uri izpeljali pionirski ex tempore, nato pa si bodo lahko ogledali risanke v kinodvorani.

Vrhunec praznovanja bo vsekakor v soboto, ko bo ob 10. uri slavnostna seja vseh zborov skupščine občine Sežana, še prej (ob 9. uri) pa bo odprt 2. kraški sejem. Vzdušje bodo zagotovili godbeniki iz Divače s promenadnim koncertom ob 9.30. Po slavnostni seji bo ob 12.30 odkritje doprsnega kipa narodnega heroja Alberta Grudna— Bliska, ki bo krasil park ob Starem gradu, v neposredni sosesčini novega kulturnega doma. Popoldne ob 18. uri pa bo posebno slovesno v Hotični v krajevni skupnosti Slivje, kjer bo pri-tekla dolgo pričakovana voda.

V nedeljo, 31. avgusta, bodo v Škofih (krajevna skupnost Komen) odkri-li spominsko ploščo mornariškega obveščevalnega centra, ki je bil med vojno v tej vasi. Ob 17. uri bo v Senožečah 1. srečanje harmonikarjev občine Sežana. Kot gost bo nastopil mojster frajtonaric Zoran Lupinc iz Sempolaja. Ob 18. uri bodo v vaseh Vrhovlje, Dol pri Vogljah in Dolu zazvonili novi telefonski priključki. Slovesnost bo v Dolu pred zadržnim domom.

V četrtek, 4. septembra, bo otvoritev zanimive razstave Kristofa Zupeta "Portreti nekaterih sodobnih slovenskih kulturnih delavcev" v Mali galeriji v Sežani.

V soboto, 6. septembra, bo ob 16. uri velika slovesnost v Komnu. Odprli bodo novo šolsko telovadnico in vodovodno omrežje v KS Komen. Istega dne bo v vasi Laže v KS Senožeče otvoritev novega vodovoda.

V velikošmarni noči pri Cadoru

Vesoljska bitja ugrabila zakonca

PORDENON — V gozdu pri Cadoru v pokrajini Belluno sta v velikošmarni noči zakonca Angelo in Grazia Ricci videla neznani leteči predmet. Padla sta za nekaj ur v neza-vest in pozneje se nista spomnila vsega, kar se jima je v teh urah pripetilo. Odločila sta se, da se obrneta na prof. Anto-nia Chiumiento iz Pordenona, ki je med drugim tudi pred-sednik italijanskega centra za ufološke raziskave.

Prof. Chiumiento je vprašal zakonca, če pristaneta na hipnozo. Zakonca sta pristala, profesor pa ju je hipnotiziral in skušal prodreti v njuno podzavest. Zakonca sta opravila več takšnih "srečanj". Iz njunega pripovedovanja pa se je izluščila naslednja zgodba: Neznana bitja so ju ugrabila in nesla na vesoljsko ladjo. Bitja so bila visoka približno dva metra, oblečena v sive zaščitne obleke, ki so puščale odkri-metla, oblečena v sive zaščitne obleke, ki so puščale odkri-metla. Slednja je bila podolgovata, brez las, koža je bila zelo bleda. Bitja so imela fosforescentni očesi, špičaste uhlje, normalen nos in namesto ust so imela tanko zarezo. Če dobro pomislimo, bitja niso bila tako strašno različna od nas, čeprav so bile razlike dokaj opazne.

Omenjena bitja so zakonca nesla v vesoljsko ladjo in opravila natančen zdravniški pregled.

Zakonca Ricci pa nista edina videla neznanih letečih predmetov. Kaže, da je predvčerajšnjim letelo nad severno Italijo več vesoljskih ladij, seveda je bila to lahko samo ena ladja, ki je pregledovala naš teritorij. Angelo Campagna, ki

stanuje v San Vitu al Tagliamento je videl NLP, opazili so ga nato v bližini Milana, končno ga je Enrico Cescutti videl nad Tržaškim zalivom. To se je zgodilo ob 23.30, pred-met se je pomikal počasi nad zalivom, v premeru pa je meril približno 8 metrov.

Morda je res, da prihajajo k nam novi turisti, ki bodo nadomestili Američane.

● GRADEŽ — Vreme je te dni pošteno zagodlo letoviš-čarjem, ki se mudijo na počitnicah v Gradežu in okolici. Posebne težave so imeli tisti, ki so se podali na morje z motornimi čolni ali jadrnicami; prvi je v soboto poklical reševalno službo Finančnih stražnikov videmski pomorščak Bruno Zanolla, ki se je v družbi Lucine Demartis iz Rima odpravil z motornim čolnom na oddih. Zaradi težav s krmi-lom je obtičal na peščini pri Bancu d'Orio; ker se je vreme med reševanjem poslabšalo, ga Finančni stražniki niso mogli zavleči v globlje morje. Motorni čoln so zato pustili na peščini, nesrečna pomorščaka pa zapeljali na suho. V iste težave je zaradi poslabšane vidljivosti zašla tudi večja ladja Danubio, ki prevažata turiste iz Gradeža v Porto Buso. Reševalna služba je s precejšnjimi težavami pomagala 24 premraženim turistom, med katerimi je bilo tudi sedem otrok, da so prestopili na ladjo Pristaniškega poveljstva; ta jih je varno popeljala na otok Isola del Sole.

Silovita sobotna in nedeljska neurja povzročila veliko škode v Furlaniji

VIDEM, PORDENON — Minuli konec tedna se je izte-kel v znamenju slabega vremena, ki so ga spremljali dež, ponekod tudi toča in močan veter. Sicer pa je bil ves pre-tekli teden skrajno neugoden tako za letoviščarje, zlasti pa za kmetovalce. Po Furlaniji-Julijski karjini, oziroma v por-denonski in videmski pokrajini so razsajale prave vremen-ske ujme, ki so povzročile veliko škodo na obdelanih povr-šinah, v vinogradih, pa tudi na številnih kmečkih in indus-trijskih poslopijih.

Ocenjevalci škode so še vedno na delu, po prvih ocenah pa sklepajo, da je pridelek koruze in soje uničen za dobrih 80 odstotkov, ponekod pa celo za 90 odstotkov. V okolici Pordenona je neurje izruvalo številna drevesa in vinograde, v videmski pokrajini pa se je zneslo na poslopja. V Morteg-lianu je popolnoma uničilo občinsko telovadnico in skladiš-ča lesne industrije Altea, ki v glavnem proizvaja opažne deske. Vendar je velika vročina preteklih tednov pripo-mogla k hitrejšemu zorenju grozdja, tako da se je ponekod v Furlaniji že začela trgatev. Nabirajo predvsem bele sorte grozdja, namenjene pridobivanju penečih se vin. Izvedenci vsekakor menijo, da bo vinska letina kakovostna, po količi-ni pridelka pa enaka lanski. Malo bolj zaskrbljujoča so predvidevanja za sortna vina in črnino.

Kar se turistične bere tiče, pa je treba poudariti, da so turistični delavci kar zadovoljni z njo. Kljub slabemu vre-menu zadnjih dni so v Gradežu zabeležili velikjo manj od-hodov turistov, kot so predvidevali, v Lignano pa še vedno prihajajo "zamudniki", oziroma tisti, ki so si za letovanje izbrali september. Vsekakor pa septembrske rezervacije še zdaleč ne dosegajo številk iz prejšnjih let.

Vremenoslovci so še naprej optimistično navdahnjeni: ohladitev, ki jo je povzročil zadnji dež bo trajala le nekaj

dni, ves prihodnji mesec pa naj bi bil, po njihovih predvi-devanjih topel in suh. Kakorkoli že, v gorah je v noči med soboto in nedeljo snežilo v višinah nad 2 tisoč metrov. Seveda so ponekod tudi temperature pošteno padle, saj so v kraju Sauris včeraj zgodaj zjutraj namerili le 4 stopinje Celzija.

Malo pred sedmo zvečer je v soboto po območju med Vrhniko in Logatcem divjal vrtinčast veter, ki je dvigal strehe s stanovanjskih poslopij, ruval in lomil drevesa...

Pregled stanja v Furlaniji

Na potresnem območju je delo v zadnji fazi

VIDEM — Potek obnove potresnega območja, bonifika področja, na katerih so bile neuporabljene montažne hiše, pot zakona za ponovno financiranje del na območju, ki ga je prizadel potres leta 1976: to je bil predmet razgovorov na srečanju med predsednikom deželnega odbora Biasuttijem in odbornikom Domi-nicijem včeraj v Vidmu.

Biasutti je izrazil zadovoljstvo na kontinuiteto del, ki so se začela pred desetimi leti in ki niso zabeležila zastojev. Dela se sedaj bližajo koncu, tudi "če je treba rešiti še najkočljivejša vprašanja, ki so bila nalašč puščena za "na konec".

Predsednik Biasutti in odbornik Dominici sta soglašala, da so bili doseženi nadvse pozitivni rezultati in tudi tiste občine, ki so bile v primerjavi z drugimi v zaostanku, so sedaj skorajda sklenile svojo pot obnove. Prihodnji teden pa se bodo začela bonifikacijska dela na celotnem področju, pri čemer bo treba upo-števati posamezne krajevne stvarnosti, vendar s ciljem, da se vsa zemljišča vrnejo legitimnim lastnikom.

Kar zadeva vsedržavni zakon glede dokončanja obnove, sta oba deželna predstavnika poudarila nujno, da mora imeti omenjeni zakon potrebno finančno kritje in da bi ga parlament čimprej odobril, tako da bi postal operativen že v tem finančnem obdobju. Biasutti in Dominici se zanašata na posredovanje parla-mentarcev iz naše dežele, da bi se stvari čimprej optimalno rešile.

Laskav obračun Velike puntarije

CELOVEC — Minilo je nekaj več kot teden dni od zadnje predstave "Velike puntarije" v Šentprimozu na Koroškem in celovška Slovenska prosvetna zveza je napravila nekakšen, sicer še nepopoln obračun uprizoritve.

Najbolj razveseljivo je dejstvo, da je pet predstav Slovenskega ljudskega gledališča "Samorastniki" obiskalo skupno okoli 4500 ljudi, kar je več od tistega, kar so pričakovali. Še posebej spodbudno je, da je prišlo na prireditveni prostor več sto nemškogovorečih Korošcev, okoli tisoč pa je bilo obiskovalcev iz Slove-nije. Kaže, da bo ta uspeh spodbudil slovenske amaterske gledališčiške v Avstri-j, da se načrtneje lotijo dela in razmislijo o stalni podobi slovenskega ljudskega gledališča na Koroškem.

Philipp Vandenberg

Hetera

59.

»Dobro izmišljeno!« je zagodrnjal vojskovodja, nego-tov, ali hetera morda vendarle ni govorila resnice. »Kako pa misliš dokazati svoje besede?«

»Sooči me s črnobradcem. Potrdil ti bo sleherno bese-do!«

»To ni mogoče. Črnobradec je na poti v Milet.«

»Ravnokar si rekel, da ste vohune ujeli na morju.«

»Vendar smo ga spet izpustili in ga s tajno nalogo poslali k barbarom.« Temistokles je videl dvomljivi pogled svoje nasprotnice in dodal: »To bo Atencem prineslo kor-rist. Za talca imamo njegovega sina Medona. Ali ga po-znaš?«

»Ne,« je odgovorila Dafne, »poznam samo očeta.«

»To ne kaže dobro zate,« je resno rekel vojskovodja.

»Moral bi žrtvovati sto govodi, da bi se Magnesijec vrnil, preden te obsodijo.«

Iz sprednje sobe se je zaslišal hrup. Koalemos se je tepel z dvema uradnikoma, ki sta zahtevala vstop v imenu zakona. Eden izmed demosisjev je planil v sobo in zadihano zavpil: »Ali si ti Dafne, hčerka Artemida iz Mitilene?«

»Da, sem,« je odgovorila hetera.

»Torej naju najprej reši te pošasti, svojega služabni-ka.«

Dafne je pomignila Koalemu, da naj pusti predstavnika oblasti. Tepček se je široko zarežal, zamrmral nekaj nerazumljivega in izginil.

»V imenu Solonovega zakona,« je rekel demisios in položil desnico na Dafnino rami, »obtožena si, da si vohu-nila za barbare in izdala ljudstvo. Za to dejanje boš mora-la odgovarjati pred areopagom, najvišjim mestnim sodiš-čem. Aretirana si!«

Temistokles se je obrnil vstran in povesil pogled, ka-kor da bi se bal heteri pogledati v oči. »Aretirana?« je ponovila dekle, ki si ni znala več pomagati.

»Pravico imaš, da si najameš branilca, ki bo zastopal tvojo zadevo na Aresovem griču,« je odgovoril predstavn-ilk oblasti.

Dafne se je prisiljeno nasmehnila, potem pa glasno vzkliknila: »Nobenega branilca ne potrebujem; ne zave-dam se namreč nobene krivde. Nedolžni se zna sam brani-ti.« Obrnjena k vojskovodji, ki je neprizadeto gledal skozi okno, je nadaljevala: »In če so v tem mestu moški, ki me

sovražijo, ker njihovim željam nisem ustregla, ker nisem zadovoljila njihovim nizkotnim nagonom, in ki čakajo samo na to, da mi bodo nastavili past, potem tudi najbolj-šemu govorniku ne bo uspelo, da bi me rešil iz te mreže.« In ker ji je Temistokles še vedno kazal hrbet, je Dafne stopila od zadaj k njemu in rekla: »Arhonti na areopagu, ki imajo nalogo, varovati zakone, se ne bodo pustili premotiti s cenenimi obtožbami kakšnega sikofoanta in ne bodo dvig-nili glasovalnega kamna proti nedolžnemu človeku; pač pa ga bodo dvignili proti hinavskemu tožniku, ki spravlja državo v nevarnost, ker postavlja svoje interese nad resni-col!«

Temistokles se je neopazno zdrznil. Niti njegov smrtni sovražnik Aristid mu še ni rekel, da je sikofant, obrekljiv tožnik. Od kod ima ta ženska pogum, da tako govori z njim?

OSMO POGLAVJE

Črnobradcu Aiakidu se je mudilo. Milet, nekoč mesto s cvetočim gospodarstvom in kulturo, je še vedno ležal raz-rušen, potem ko so ga pred več kot desetimi leti razdejali Perzijci. Nekoč široke ulice in senčne arkade so bile zasute ali prerasle s suhim grmičevjem: neme priče strašno zatr-tega upora jonskih mest proti barbarskemu jarmu. Vsepov-sod je mrgolelo perzijskih vojakov.

adria airways

»POLETJE 86«

sezonske linije z letališča:

LJUBLJANA za:

DUBROVNIK
PULJ
SPLIT
TIVAT
ZADAR

PORTOROŽ za:

BEOGRAD
DUBROVNIK
MOSTAR
SARAJEVO
SKOPJE
SPLIT

Prodaja kart in informacije: TRST, Ufficio Centrale Viaggi — Trg Unità 6 in vse turistične agencije v Sloveniji

V četrtek, 18. septembra, začetek pouka

Šolniki prihodnji teden že spet na delu s popravnimi izpiti in učnim načrtovanjem

V četrtek, 18. septembra, se bo na šolah vseh vrst in stopenj in v državnih otroških vrtcih naše dežele začel pouk. Datum začetka šolskih dejavnosti je včeraj s tiskovnim sporočilom potrdil deželni šolski skrbnik Ottaviano Corbi, ki je obenem tudi začasni tržaški šolski skrbnik. Ministrstvo za šolstvo je namreč letos poverilo posameznim deželnim šolskim skrbnikom nalogo, da po lastni presoji določijo začetek pouka, ter ob tem posredovalo še vrsto drugih določil, ki se jih morajo šolske oblasti držati v novem šolskem letu.

Po teh določilih se bo začelo novo šolsko leto 1986/87 v ponedeljek, 1. septembra, zaključilo pa se bo 31. avgusta 1987. Vse didaktične dejavnosti, vključno z redovanji, izpiti in izpopolnjevanjem bodo potekale od 1. septembra do 30. junija prihodnjega leta; edino zrelostni izpiti se bodo lahko iztekli še v juliju 1987. Novo šolsko leto bo štel skupno 200 dni pouka, torej 15 manj kot zadnja šolska leta.

Pomembno novost predstavlja delitev šolskega leta. Le-to bo lahko razdeljeno v polletja ali tromesečja. O porazdelitvi bodo odločali posamezni učiteljski oziroma profesorski zbori, izbira pa bo veljala za vse razrede posamezne šole. Termine didaktičnih dejavnosti in redovanj ob sklepu polletij oziroma tromesečij ter koledar praznikov in začetek izpitov bo določilo ministrstvo za šolstvo s svojim naknadnim sklepom.

Medtem je ministrstvo potrdilo, da se bodo popravni izpiti tudi v prihodnjem šolskem letu začeli 1. septembra in bodo trajali do največ 9. septembra. Kljub temu da se bo šolsko leto 1986/87 zaključilo 31. avgusta, bodo septembrski izpiti seveda "nadaljevanje" tega šolskega leta. Izpitom bodo kot doslej sledili profesorji, ki so poučevali v posameznih razredih.

Tržaški šolski skrbnik v svojem tiskovnem sporočilu omenja, da se bo začelo delo učnega in neučnega osebja kot doslej - 1. septembra. Od tega dne, do začetka pouka se bodo učiteljski in profesorski zbori sestali za pripravo celoletnega načrta šolskih dejavnosti, za pripravo izpopolnjevalnih in drugih pobud. Kljub številnim novostim (od vstopa nestalnih šolnikov v stalež do predhodnih januarjskih in februar-

skih predpisovanj) se je italijanski šolski sistem znašel v zadnjih letih ob začetku pouka še vedno v veliki zagati predvsem zaradi zamud pri imenovanju šolnikov in drugih zavlačevanj. Da bi se letos pri nas izognili podobnemu kaosu, je šolski skrbnik Corbi toplo priporočil didaktičnim ravnateljem in ravnateljem srednjih šol, naj že od prvega dne pouka "uporabijo vse šolnike v službi za ves tedenski urnik poučevanja". Pri tem se lahko po potrebi in s primernimi popravki poslužijo tudi urnikov iz preteklega šolskega leta. Tržaški šolski skrbnik tudi opozarja ravnatelje naj zagotovijo pouk vsem učencem in dijakom, torej brez diferenciacij pri začetku pouka med posameznimi razredi.

Na naših višjih srednjih šolah se bodo 1. septembra začeli popravni izpiti. Istega dne se bo začel tudi pouk v občinskih otroških vrtcih v zgoniški občini. Devinsko - nabrežinska občina mora še določiti začetek pouka v vrtcih te občine, medtem ko bodo občinski vrtci v tržaški občini odprli svoja vrata istega dne, kot državni vrtci in šole, to je 18. septembra.

Še ena pobuda ob 2.000-letnici nabrežinskih kamnolomov

Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova v Sesljanu bo priredila v prihodnjih dneh manifestacijo, ki bo gotovo vzbudila veliko pozornost. V njenih prostorih bodo namreč razstavili izdelke mladih umetnikov, ki so sledili slikarskemu tečaju prof. Nina Perizija. Tečaj je potekal v sugestivnem kraškem okolju nabrežinskih kamnolomov.

Naj omenimo, da je zahtevni tečaj priredilo Devinsko kulturno združenje pod pokroviteljstvom devinsko-nabrežinske občine in tržaške Avtonomne turistične in letoviščarske ustanove v okviru proslav 2000-letnice nabrežinskih kamnolomov.

Otvoritev spodbudne razstave bo v ponedeljek, 1. septembra, ob 18.30.

V pripravi razstava o tržaški modi

Tržaška avtonomna letoviščarska in turistična ustanova pripravlja pod pokroviteljstvom tržaške pokrajine in veleblagovnice COIN razstavo »Tržaška moda od 16. stoletja do tridesetih let«. V razstavnih dvorani na Gradu sv. Justa bo od 4. septembra do 5. novembra razstavljenih okrog šestdeset oblačil modnih tokov, ki so se zvrstili v zadnjih dveh stoletjih. Na ogled bodo srednjeveški suknjiči iz srebrnih tkanin, dolga čipkasta krila, obuvala, svilene srajce ter druga moška in predvsem ženska oblačila, ki sta jih nosila tržaško plemstvo in meščanstvo od Belle Epoque do modne dobe Charlestona, pa tudi preproste delovne obleke, ki so jih uporabljali pripadniki revnega sloja.

Razstava bo odprta ob delavnikih, od 10. do 19. ure in ob prazničnih dneh, od 10. do 13. ure.

V ponedeljek pričetek Glasbenega septembra

V ponedeljek, 1. septembra, se bo pričela dvanajsta izvedba prireditve »Glasbeni september« 1986, ki ga prireja tržaška avtonomna letoviščarska in turistična ustanova. Prireditve zaobjema ciklus desetih koncertov komorne glasbe iz Maksimilijanove dobe. Večji del večernih glasbenih izvedb bo posvečen Lisztovim klasičnim skladbam.

Na ponedeljkovem otvoritvenem večeru bo ob 20.30 v evangeličanski cerkvi na Trgu Panfilij nastopil pianist Lorenzo Baldini, ki bo izvajal Lisztove, Schumannove in Chopinove skladbe.

Slabo vreme jo je zagodlo prazniku tiska na Opčinah

Skoraj dva meseca smo trpeli sušo in vročino. Kmetovalci in vsi tisti, ki niso šli na počitnice — iz enega ali drugega razloga — niso bili zadovoljni; rečemo lahko, da je postajal položaj že domala dramatičen.

Kdo pa je bil vesel lepega in sončnega vremena? Vsi tisti, ki so organizirali tudi to poletje domače praznike in šagre in uspevali v glavnem na račun vremena.

Organizatorji tridnevnega praznika komunističnega tiska »Delo« in »Unità« na Opčinah pa niso bili med temi srečnejši. V petek, ko se je praznik začel, je bilo vreme še kar v redu, a na programu je bila okrogla miza, ki je potekala v dvorani Prosvetnega doma.

V soboto in nedeljo je bilo napovedano nadaljevanje praznika na prostem. Vse je bilo pripravljeno — marljivi člani sekcije KPI za Opčine in Bane, so pridno pekli čevapčiče, piščance in druge dobrote in zaskrbljeno gledali v nebo. Že v soboto jim dež ni prizanesel, vendar so praznik le izpejlali ob zadovoljivi udeležbi občinstva, ki se je tudi zavrtelo ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana.

V nedeljo popoldne ni kazalo nič dobrega, a organizatorji so se kljub vsemu odločili, da začno s praznikom. Prišla je tudi godba na pihala iz Nassele sv. Sergija, ki je začela s igranjem poskočnih polk in valčkov. Na raznju so se pekli piščanci, pripravljene so bili kalamari, čevapčiči in druge dobrote, ko se je okrog sedmih zvečer

vlilo kot iz škafe. Tudi najvztrajnejši so se morali vdati.

Res škoda, ker je bil praznik dobro pripravljen. V veži Prosvetnega doma se je vsekakor nadaljevala razstava knjig.

Fotografski natečaj skupnosti Alpe-Jadran

Skupnost Alpe-Jadran prireja fotografski natečaj, ki ima za temo "Mladina danes". Na natečaju lahko sodelujejo vsi fotoamaterji, ne glede na starost. Udeležence bodo namreč razdelili na dve starostni skupini, in sicer na skupino pod 20 leti in na skupino nad 20 let starih fotoamaterjev.

Kdor bo sodeloval na natečaju mora odposlati pet črno-belih ali barvanih slik pravokotnega formata, z osnovnico, ki ne sme biti daljša od 40 centimetrov in ne krajša od 24 centimetrov. Slike je treba poslati na naslov "AMT der Kärntner Landesregierung - Landesjugend sekretariat, Völkemarkter Ring 29 - A-9021 Celovec-Klagenfurt, Avstrija". Fotografije morajo biti pritrjene na lepenko. Na hrbtini strani lepenke morajo udeleženci zapisati ime in priimek, starost, poklic in naslov. Trije najboljši fotoamaterji iz vsake starostne skupine bodo prejeli denarne nagrade. Rok predaje slik zapade 30. septembra 1986.

Kaj meni deželni tajnik Clyd Cofone Sindikat FILIS-CGIL v boju za preosnovno informativnega in prireditvenega sektorja

Informativni in prireditveni sektor odigravata v mesnem kulturnem kontekstu zelo pomembno vlogo. Prav na področju prireditvenih dejavnosti, in pri tem mislimo predvsem na gledališče, pa opažamo v zadnjih časih hudo krizo, kot nam zgovorno dokazuje tudi sam primer slovenske gledališke ustanove. Težave beležimo tudi v tistih sektorjih, ki združujejo tiskarje in papirničarje. V zvezi s tem smo zaprosili deželnega tajnika FILIS-CGIL Clyda Cofoneja za podrobnejši oris položaja v sindikalnem sektorju, ki od vsedržavnega kongresa v Turinu leta 1982 združuje vse, ki so zaposleni v informativnem in prireditvenem sektorju. Njihovo število v naši pokrajini namreč presega 3 tisoč enot.

»Izvor vseh težav na gledališkem področju,« meni Cofone, »je v glavnem v še neizdelanem državnem zakonu gledališke reforme, ki bi tem pomembnim kulturnim središčem zajamčila delovno kontinuiteto, obenem pa jim zagotovila poklicnost in kakovost. CGIL se dejansko zavzema za to, da bi bil vsem tržaškim gledališčem dodeljen letni prispevek nekaj stotin milijonov iz denarnega sklada, ki je namenjen kulturno gospodarskemu razvoju mesta. V primeru SSG,« pripominja Cofone, »pa se zaveda temeljne važnosti, ki jo gledališče ima v boju za obstoj in uveljavitev slovenske narodnostne skupnosti. Ne smemo pozabiti, da si je sindikat CGIL prevzel veliko posredovalno vlogo pri pristojnih oblasteh prav s prizadevanjem za rešitev kriznega stanja SSG. V FILIS so vključeni tudi tiskarji in osebje tržaškega sedeža RAI. Največje težave povzročajo predvsem pogajanja z upravnim odborom radiotelevizijske ustanove, kjer že tri leta čakajo na obnovitev upravnega odbora RAI in kar zaustavlja načrtovanje dolgoročnih delovnih planov in onemogoča uvedbo oddaj v slovenskem jeziku. V tej sindikalni kategoriji predstavljajo nadalje pomemben delež večja in manjša podjetja, kot so štivanska papirnica, tovarna igralnih kart Modiano, tovarni papirnih izdelkov

Sadoc in Smolars, pa še številne tiskarne. Oglejmo si na primer stanje štivanske papirnice, ene največjih in najmodernejših v Evropi, kjer je med 720 zaposlenimi tudi veliko Slovencev. Še pred mesecem dni so delavci po mestnih ulicah demonstrirali proti odpustom, ki jih je napovedalo upravno vodstvo. CGIL si prizadeva, da bi čimprej doseglo pogajanja z deželo in podjetniki za dokončno sklenitev pogodbe, ki naj bi smotno rešila vprašanje delovnih mest in omogočila še nove zaposlitve. Štivanski papirnici je pred poldrugim letom grozil propad zaradi produkcijskih in finančnih težav. Z deželnim prispevkom 34 milijard lir si je ta obrat znatno opomogel, tako da sedaj lahko dnevno izdeluje toliko papirja, kolikor ga je dovolj, da prekrijemo pot od Trsta do Palerma. Prav zaradi te javne podpore,« pravi Clyde Cofone, »pa so grožnje s krčenjem osebja neutemeljene in FILIS-CGIL jim ne namerava nasedati. Podjetja kot so Modiano, Smolars in Sadoc pa so v krizi predvsem zaradi močne konkurenčnosti specializiranih delavnic. Posledica je seveda izguba prodajne možnosti na blagovnem tržišču. Važen dosežek sindikalnega boja proti odpustom v teh podjetjih pa so bile solidarnostne pogodbe, ki so vsem delavkam omogočile ohranitev delovnega mesta s skrajšanim urnikom. To pa je le začasna rešitev. Le z uvedbo specializirane proizvodnje in nove tehnologije, pa tudi s koncentracijo vseh industrijskih objektov v enem samem območju, npr. v Osapski dolini, bi si ta sektor zagotovil bodočnost.»

Po vsem tem lahko takole povzamemo glavno misel obeh razgovorov z deželnim tajnikom FILTEA-FILIS-CGIL Clydom Cafonejem: v fazi presnavljanja tržaškega gospodarstva želi sindikat odigrati odločno vlogo v obrambo delavskih pravic, tudi v manjših podjetjih, in za prevrednotenje vloge tega in drugih sektorjev, ki so strateške važnosti za gospodarski razvoj. (dam)

Pojav, o katerem je zadnje čase veliko govora

Kako je z mladinskim prestopništvom na Tržaškem

V sodobni družbi je pojav mladinskega prestopništva zelo razširjen in že globoko zakoreninjen v družbeno tkivo. Vsak dan beremo o raznih kaznivih dejanjih, ki jih zakrivijo mladi ali mladoletni prestopniki. V velemestih, kjer je mladina dejansko prepuščena sama sebi in družba ne skrbi za njeno pravilno doraščanje, je ta pojav bolj izrazit, a tudi v manjših mestih se zaskrbljujoče širi.

Trst seveda ni izjema in prav bi bilo, da bi se tudi v našem mestu soočili s tem pojavom, preden bi se še bolj razpasel. Zaradi tega bi bilo prav, da pristojne oblasti zagotovijo mladini primerne prostore za družabno življenje in druge aktivnosti. Pred kratkim je turistična ustanova CENSIS objavila študijo o mladinskem prestopništvu v Italiji. Po podatkih, ki smo jih v našem dnevniku delno že objavili, sta bila Trst in Gorica v obdobju 1981-84 na samem vrhu lestvice mladoletniškega prestopništva. V Gorici so mladoletniki zakrivali povprečno 11 odstotkov prijavljenih prekrškov in kaznivih dejanj, v Trstu pa 9,4 odstotka. Resnici na ljubo smo v verodostojnost teh podatkov malce podvomili. Res je, da je mladinsko prestopništvo pri nas prisotno, da pa je tako razširjeno, se nam ni zdelo verjetno, saj daje vsakdanjost našega mesta bistveno drugačen vtis. Da bi zadevo razjasnili, smo sklenili, da se pozanimamo pri pristojnih oblasteh in ustanovah.

Inšpektorica Micheluzzi, ki je zaposlena na tržaškem policijskem letičnem oddelku nam je v tej zvezi povedala: »Največkrat se pripeti, da klapa mulcev nakuha kako nepremišljeno dejanje. V veliki večini primerov so to najstniki, ki si zaželejo novih doživetij: ukradejo na primer moped ali povzročijo manjšo škodo na tuji imovini. Vsekakor moramo ta dejanja kaznovati, ne smemo pa jih pretirano dramatizirati. Večkrat zadošča, da starši primerno izšolajo najstnika.»

»Te številke absolutno niso odraz tržaške stvarnosti, četudi ne dvomim v njihovo točnost,« nam je izjavil sodnik za mladoletnike Bruno Cherchi, ki smo mu predložili zaključne raziskave službe CENSIS. »Mislim, da je na statistiko CENSIS bistveno vplivalo dejstvo, da policijske oblasti iz vse Italije vložijo prav na tržaško sodišče prijave za izgon tujih mladoletnih oseb v Jugoslavijo (op. ur. Center za socialno skrbstvo iz Kopra navaja, da je iz Italije leta 1981 sprejel 674 izgnanih otrok, 638 leta 1982, 678 leta 1983 in 874 leta 1984 - o tem je obširno pisalo slovensko in tržaško časopisje). Naj vam povem, da smo v avgustu obravnavali samo tri primere kaznivih dejanj, ki so jih zakrivali mladoletniki. V Trstu se ponavadi mladoletni prestopnik največkrat zaplete v kak manjši rop. To stori v družbi svojih vrstnikov. Mladi prestopnik ima večkrat opravka z ma-

mili, bodisi da jih uživa, bodisi da jih prodaja. Ko obravnavamo mladinski kriminal, moramo strogo razločevati med posamezniki, ki zakrivijo kaznivo dejanje po naključju, zaradi okoliščin ali slabe družbe (teh je velika večina), in med posamezniki, ki še naprej vztrajajo na prestopniški poti. Ko sodimo tem najstnikom, se moramo zavedati, da so mladoletni; naš cilj je ta, da jih zopet vključimo v družbeno življenje.

Ima morda mladinsko prestopništvo določen družbeni izvor?

»Ne. Prisoten je v vseh slojih prebivalstva. Na prestopniškega najstnika bolj kot socialni izvor vplivajo slabe družinske razmere in morebitno pomanjkanje zdrave družabnosti.«

Da bi bolje opredelili lik mladinskega prestopnika, smo se zglasili pri socialnih delavcih, ki delujejo na sodišču za mladoletne.

»Strinjava se s sodnikom Cherchijem,« sta nam izjavila Alberto Pinillini in Adriana Damiani. »Mladinski kriminal v Trstu ni razširjen. Obstajajo nekatere žarišča, na primer novo naselje Melara itd., a to gre pripisati bolj dejstvu, da živijo tam mlade družine, kot pa socialnemu okolju. Mladinski prestopnik se pojavi bodisi v revnejših družinah, bodisi v tako imenovanih »boljših« družinah. Pred tridesetimi leti sta mladega Tržčana vodila do zločina predvsem beda in pomanjkanje. Danes za to krivijo predvsem brezdelje, dolgčas, slabe družinske razmere in nizek kulturni nivo. Mladinski prestopnik je ponavadi oseba, ki ni zmožna smotno urejevati svojega življenja. Značilno za te najstnike je, da prebijajo veliko večino svojega prostega časa v motorizirani skupini šestih ali sedmih tovarišev, v družbi katerih zakrivijo razna kazniva dejanja. Za njihovo miselnost je kršenje zakona pravzaprav oblika uveljavitve

lasne osebnosti. Zaradi tega je neobhodno potrebno, da jim družba ponudi možnosti in sredstva, da si ustvarijo lastno identiteto. Mlad človek si pridobi mesto v družbi predvsem s pomočjo dela. Na žalost pa je velika večina mladinskih prestopnikov brezposelna in dejstvo, da se je njihova pot že prekržala z zakonom jih bistveno ovira pri iskanju zaposlitve.«

Damianijeva je tako nadaljevala: »Med mladimi kršitelji zakona so mamlila zelo razširjena. Ker nimajo denarja, da bi si priskrbeli marihuano, hašiš ali kako drugo mamilo, se je zadnje čase med njimi razpasla navada, da skupinsko vdihavajo strupene hlapce raznih kemičnih snovi, na primer bencina, lepila itd. in si s tem zagotovijo zaželeno omamo.«

Je pojav prestopništva razširjen tudi med slovensko manjšino?

»Ne. Zabeležili smo zelo malo primerov slovenskih mladinskih prestopnikov. To pozitivno dejstvo gre verjetno pripisati razvejanosti vsega družbenega življenja. Mladostnik, ki se aktivno ukvarja s športom glasbo itd., dejansko nima časa, da bi se prepustil prestopništvu. Poleg tega pa si v zdravju družbi ustvari zdrave vrednote. Težave imajo prestopniki, ki se ponovno skušajo vključiti v življenje manjšine. Manjšinska skupnost namreč ne sprejme v svojo sredo črnih ovc, ki so se nekoč pregrešile.«

Pokrajinski nadzorni odbor ni zavrnil, temveč vrnil sklepe tržaški občini

Za odobritev variante za sinhrotron pristojen predsednik deželnega odbora

V nedeljo smo že poročali, da je pokrajinski odbor, ki nadzoruje akte krajevnih uprav, vrnil tržaški občini sklep, s katerim je takratni občinski odbor (potem, ko je že odstopil) po nujnem postopku sprejel varianto občinskega regulacijskega načrta in tako v bistvu določil namestitev sinhrotrona v neposredni bližini Bazovice. Za razloge zadržanja pokrajinskega nadzornega odbora smo zvedeli včeraj, ko sta se pri pristojnih funkcijah pozanimala tako predsednica Vzhodno-kraškega rajonskega sveta, Anamarija Kalc, kot predsednik Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi, Karel Grgič.

Predvsem ne gre za zavrnitev sklepov občinskega odbora: pokrajinski nadzorni odbor ju je vrnil tržaški občini zato, ker za ta primer ni pristojen. Odloča lahko namreč le o manjših popravkih občinskega regulacijskega načrta, ne pa o večjih spremembah, za kakršne gre v primeru bazoviške lokacije sinhrotrona, znane pod nazivom T8. Že iz dopisa, ki ga je 11. avgusta Koordinacijskemu odboru vzhodnokraških vasi naslovil pokrajinski

nadzorni odbor — v odgovor na njegov priziv na sklep občinskega odbora o varianti št. 46 Splošnega občinskega regulacijskega načrta — je razvidno, da je bil priziv vrnjen na tržaško občino, v skladu z določili zakonskega dekreta iz leta 1965. Le-ta namreč določa, da je za odobritev regulacijskih načrtov in gradbenih določil pristojen predsednik deželnega odbora, po predhodnem sklepu odbora samega. Isto velja za teritorialne koordinacijske načrte, ki jih predsednik deželnega odbora odobri potem, ko je slišal za mnenje ministrstva za javna dela.

Vsa zadeva je torej znova na mrtvi točki. Pripombe in prizivi proti varianti občinskega regulacijskega načrta, ki so bili naslovljeni na pokrajinski nadzorni odbor, ne bodo imeli nobenega učinka, tako da jih bo potrebno napraviti znova. Časa je le še do 3. septembra, ko je treba dokumente oddati na tržaški občini. Od tu bodo šli najprej v razpravo v občinski svet, nato pa jih bo občina posredovala deželnemu odboru. Z ozirom na popolno paralizo, ki tačas vlada v tržaških

krajevnih upravah pa je kaj težko predvideti, kako se bo to moglo v doglednem času zgoditi.

Vsa zadeva bo nocoj med drugim na dnevnem redu zasedanja Vzhodno-kraškega rajonskega sveta. Predvsem je sedaj potrebno napraviti nove prizive, čeprav upanje, da bi izbrano lokacijo za sinhrotron spremenili in upoštevali stališča prizadetega prebivalstva, ostajajo zanemarljivo majhna ali nična, kot doslej. Od tržaške občinske uprave prav gotovo ni pričakovati, da bi kar čez noč postala občutljiva za mnenja krajevnega prebivalstva, ves krajevni politični položaj pa je tak, da ne zmore niti rednega upravljanja, kaj šele, da bi se spuščal v reševanje navidez nepomembnih, a politično daljnosežnih vprašanj. Po oddaji pripomb in prizivov torej ne kaže drugega, kot da se založimo z dobro mero potrpežljivosti v upanju, da bosta vsaj deželni odbor in njegov predsednik našla kaj posluha ali razumevanja za razloge, ki odsvetujejo namestitvi sinhrotrona zunaj teritorija, namenjenega Raziskovalnemu območju.

Predzadnji avgustovski konec tedna v znamenju nalivov

Po turističnem navalu, ki se je začel prve dni avgusta in dosegel višek v velikošarnem tednu, se je stanje sedaj sprevrglo v množičen povratek k vsakdanjemu življenjskemu utripu. Za mnoge se je poletni počitniški odih že zaključil, saj je tretjo nedeljo v avgustu označeval gost povratni promet na vseh glavnih cestah, še posebej pa na mejnih prehodih. Poslabšanje vremenskih pogojev je veliko letoviščarjev prisililo, da so predčasno zapustili kraj letovanja, tako da je bila v nedeljo zvečer gostota prometa pod predvidevanji.

Nadpovprečno število avtomobilov so zabeležili na Pesku, pri Fernetičih in na Škofijah. Najbolj živahno je bilo na Pesku, kjer je vrsta vozil presegla poldrug kilometer. Na Škofijah je bil položaj zelo živahen v zgodnjih jutranjih urah, po desetih pa se je promet znatno zredčil. Na vseh mejnih prehodih je bil večji vstopni promet, v glavnem pa so bili to turisti iz raznih evropskih držav ter jugoslovanski in turški državljani, ki so se po dopustniškem premoru vračali na delovno mesto v Švico. Odstopotek »domačih« turistov je bil občutno večji v soboto dopoldne, ko se je marsikdo za konec tedna podal na daljšo pot za dvodnevno letovanje, zmanjšal pa se je v večernih urah in

naslednjega dne zaradi poslabšanja vremena.

Mestni promet se je nekoliko zredčil v poznih popoldanskih urah, tako v soboto, kot v nedeljo, saj je nenadni in silovit dež povzročil nemalo nevšečnosti vsem, ki jih je presenetil na mestnih ulicah. Kot smo že napisali, je v soboto nenadno nreobilje vode povzročilo številne poplave v pritličnih prostorih nižjega predela mesta, nekatere ceste pa so se v hipu spremenile v deroče hudournike, ki so onemogočali normalni potek mestnega prometa.

Verjetno so se prav zaradi tega mnogi odrekli nedeljskemu izletu v bolj oddaljene kraje in se zadovoljili s kratko ekskurzijo na kraško planoto in z večerjo v domači gostilni. V nedeljo so se k morju podali le pogumnejši in strastnejši ljubitelji kopanja, ki se niso mogli odreči skoku v vodo, čeprav je sonce le poredkoma in za kratek čas blede posijalo, tako da je bil ta predzadnji avgustovski konec tedna precej podoben oblačnim zgodnjejesenskim dnevom.

Včeraj pa se je povrnilo poletno vzdušje. Sobotni in nedeljski dež je ozračje očistil, obenem pa ga tudi krepko ohladil, tako da je temperatura še vedno nekoliko pod poletnim povprečjem. Sonce, ki je včeraj navsezgodaj posijalo z jasnega neba, je le s težavo uspelo pogreti hladno ozračje. Po napovedi pa se bo vremensko stanje v kratkem spet poslabšalo. Predvidene so postopne pooblačitve in padavine.

Požar na turški trgovski ladji

Včeraj popoldne je v strojnici 2390-tonske turške tovorne ladje »Yosuf Zija Onis« izbruhnil požar. Posadka je takoj aktivirala protipožarne sisteme, da so tržaški gasilci v bistvu le prezračili strojnico in ohladili zaradi požara razbeljeno pločevino.

Vzroki požara niso še znani. Po prvih ugotovitvah je plamen butnil iz nekega električnega agregata in dobil takoj netiva v strojnici. Za vsak primer so tržaški gasilci poslali na 7. pomol, kjer je zasidrana turška ladja, tri gasilske cisterne in čoln za hitre posege. Kot rečeno, pa je bil to predvsem preventivni ukrep.

V teku je preiskava, da bi ugotovili točne vzroke požara, že sedaj pa je jasno, da je po zaslugi posadke škoda minimalna.

● Delo gasilcev se ne omejuje samo na gašenje požarov in na posege za reševanje človeških življenj, številni so tudi posegi, ko morajo reševati kako žival. Tako so včeraj poklicali v Lonjer openske gasilce, ker jih je nekdo obvestil, da je na polici nekega zapuščeneega kamnoloma nemški volčak. Gasilci so se do lažje ranjenega psa spustili po lestvi in ga rešili. Kasneje so ga izročili službi za zaščito živali.

Zapustil nas je naš dragi mož, oče, brat, nono in pranonno

Rudolf Kalc

Pogreb bo jutri, 27. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Padričah.

Zalostno vest sporočajo žena Marija, hči Ana z Adrianom, sestra Kristina in Danila, vnuka Walter in Aletka, pravnuk David in drugo sorodstvo.

Padriče, 26. avgusta 1986

Ob smrti Rudolfa Kalca izrekata iskreno sožalje svojcem Magda in Vojmir.

Ob smrti Rudolfa Kalca (Kraljeva) izrekata družini in svojcem iskreno sožalje KD Slovan.

Ob 3. obletnici smrti drage mame JUSTINE TRETJAK

se je s hvaležnostjo spominjajo sin Frančko in hčere Anica, Melči, Marica in Ida z družinami.

Melbourne, Sv. Križ, 26. avgusta 1986

Zakon o čisti teži od ponedeljka dokončno in v celoti veljaven

Bomo resnično nehali plačevati papir po ceni pršuta ali francoskega sira?

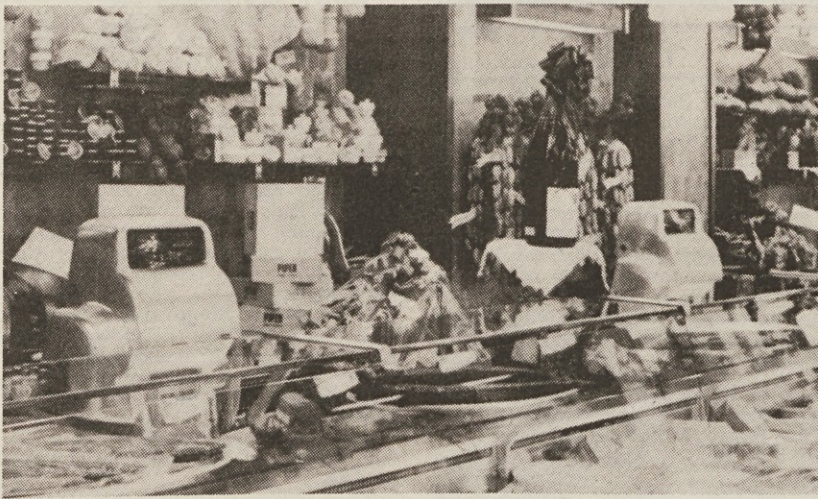
»Če je res, da so težke zmage najlažje, potem lahko italijanski kupci končno res proslavljajo«. Tako je zapisal ugledni milanski ekonomski dnevnik, ko je napovedal dokončno in popolno veljavnost zakona o »čisti teži«. S ponedeljkom so namreč morali vsi trgovci zamenjati stare tehtnice z elektronskimi, ki avtomatično odštejejo težo ovojnega papirja ali druge embalaže od blaga, ki ga želimo kupiti.

Zakon št. 441 iz leta 1981, katerega izvajanje je bilo predvideno postopoma, v treh fazah, je tako dosegel svoj namen: od 25. avgusta se ga morajo

držati tudi trgovci, ki uporabljajo tehtnice z manj kot 5 kilogrami zmogljivosti in ki so bili doslej v prehodnem režimu. Čista teža velja za prodajo raztresenega blaga, se pravi tistega, kin in bilo že predhodno zavito in torej stehitano (na primer sir v plastičnih vrečkah) in katerega cena je določena na mersko enoto. Ob tej novici se seveda zastavlja vprašanje, če bo zares izginil papir, tisti »zlasti«, ki nas je doslej veljal prav toliko, kot najboljši pršut. Je zakon res dosegel svoj cilj, ali se je izkazal kot instrument omejevalne učinkovitosti? Po podatkih ministr-

stva za industrijo je leta 1984 še okrog tretjine trgovin uporabljalo nepravilne tehtnice in papir, ki je težji od predpisanega. Možna je sicer, da se je tenkočutnost trgovcev v slabih dveh letih izbrusila, tudi zato, ker zakon predvideva stroge denarne kazni: od 150 do 600 tisoč lir za trgovce na drobno oziroma od 300 do milijon 600 tisoč lir za grosiste. Pri prodaji na drobno je na primer predvidena kazen, če tehtnica ne pokaže čiste teže ali če kaže napačno vrednost, če trgovec uporablja manj natančno tehtnico od tiste, ki je za določeno blago predpisana, če ob vsakem tehtanju tehtnice ne odšteje avtomatično tare in če trgovec prodaja po kosih blago, za katerega je predpisana prodaja po teži.

Da bi preprečili presenečenja, pa odjemalci ne bi smeli pozabiti na budnost. Prodaja blaga po čisti teži (netto) namreč ne velja le za živila, temveč tudi za železnino, za gospodinjске pripomočke in podobno blago. Poleg trgovcev zadevajo iste obveznosti tudi obrtnike in kmete, ki prodajajo svoje izdelke oziroma pridelke. Tehtnice morajo biti postavljene tako, da jih odjemalec lahko dobro vidi in torej odčita zneske. Na kvadrantu, namenjenem tari (kosmati teži), vidimo število gramov, ki jih je tehtnica avtomatično odštela od čiste teže, če pa trgovec uporablja težjo embalažo od predvidene, mora tehtnico posebej programirati.

Odsvetujejo uživanje gob

Služba za zdravstveno fiziko dežele Furlanije - Julijske krajine je včeraj v svežih gobah ugotovila take koncentracije radionukleidov, da odgovorni odsvetujejo uživanje gob. Že v prejšnjih tednih je deželna komisija za zaščito pred radioaktivnim sevanjem pozivala na previdnost. Včeraj pa je komisija pod vodstvom deželnega odbornika za zdravstvo Renzullija preverila zadnje podatke, iz katerih izhaja, da so v kilogramu svežih gob na Tržaškem in v pordenonski pokrajini ugotovili tudi do 1800 in 1900 bekerelov, medtem ko so v videmski pokrajini ugotovili le 152 bekerelov cezija 137.

Seveda niso povedali, ali je ta cezij črnoobilskega ali kakega drugega izvora. Nedvomno pa se je treba pri teh podatkih zamisliti, če drugega ne, ker so končno kirije in nanokirije zamenjali bekereli, kot bi morali to napraviti od samega začetka črnoobilske nesreče.

Deželni odbornik za zdravstvo Renzulli je ožji skupini poveril nalogo, da čimprej sestavi podroben načrt, na katerem bi ozemljsko prikazali radioaktivno onesnaženje v naši deželi, saj je lahko vsakomur jasno, da so razlike med posameznimi kraji ogromne.

Kot vedno v takih primerih pa v imenu skrbi za zdravstveno varnost poskrbijo tudi za domače pridelke, saj že napovedujejo podrobnejše kontrole vseh živil, ki prihajajo preko meje.

Klic v sili zaskrbnjujočih staršev

Radijski poziv hčerki naj se končno oglasi

Starši 17-letne Giuliane Nitolo iz Trsta, ki je izginila z doma 26. julija, bodo danes ob 22. uri po radijskih valovih 200 zasebnih radijskih postaj pozvali hčer, naj se vrne domov. Ta istočasni radijski poziv, ki bo v bistvu prekril vsedrjavno ozemlje sta omogočili dve neapeljski zasebni radijski postaji, ki sta se odzvali klicu v sili zaskrbljenih staršev.

Med boleznimi visoko razvite potrošniške družbe je namreč tudi beg mladoletnikov in mladoletnic z doma. Starši navadno take bege prikrivajo, saj vedno upajo, da se bodo njihovi otroci vrnili brez posredovanja varnostnih organov. Vzroki teh begov so najrazličnejši, v glavnem pa se psihologi in sociologi strinjajo, da se med generacijami rahljajo vezi, da je vedno težje najti skupni jezik. V bistvu se prekine dialog med starši in otroci. Vzpostavitev tega pretrganega dialoga pa je skrajno zapletena. S prisilo se navadno doseže povsem obraten učinek. Prav zato skušajo starši zasebno doseči vrnitev svojih otrok, ali s posredovanjem prijateljev, ali pa z najrazličnejšimi pozivi.

Povsem drugačen pa je položaj, ko taki mladoletniki postanejo žrtev organiziranega kriminala, ali pa so padli v roke kaki verski sekti. V takem primeru pozivi, kaj malo zaležejo. Res-

nici na ljubo so tudi posegi policije v večini primerov neuspešni.

Nedvomno povzroča največ trpljenja staršem prav negotovost, poleg seveda stalnega samoočitja, kje so v vzgojnih prijemih zgrešili, da se je lahko kaj takega zgodilo.

Razpečevalca mamil zadela kap

Januarja ga je tržaško prizivno sodišče obsodilo na daljšo dobo hišnega pripora, včeraj pa je 47-letnega Fabrizia Penza zadela srčna kap. Fabrizio Penza, doma iz Fogliana, je bil vpleten, skupaj z dvajsetimi pajdaši, v afero razpečevanja turškega mamila. Mednarodna organizacija, kateri je pripadal tudi Penzo, se je v letih 1980 - 1983 za svojo rentabilno kriminalno trgovino posluževala turških tovarnjakov TIR. S temi so skozni tržaške obmejne prehode nemoteno uvažali v Italijo turški morfij in heroin. Morfij je nato »potoval« v Palermo, kjer so ga v tajnih rafinerijah (morda je bila pri tem vpletena tudi sicilska mafija) predelovali za ameriško tržišče. Heroin so po vsej verjetnosti razpečevali le v Milanu, Neaplju in Venetu.

V treh letih so s tovarnjaki pretihotapili 130 kilogramov morfija in 20 kilogramov heroina in to v pičlih petih (največ sedmih) tovorih. Ko je bilo mamilo varno na italijanski strani meje, so turške tovarnjake preusmerili na avtocesto Trst - Benetke, kjer so jih na parkiriščih pri bencinskih črpalkah čakali »domači« razpečevalci. Mamilo so torej kar na avtocesti natovorili na turški tovarnjaki so lahko nemoteno nadaljevali svojo običajno pot proti južni Italiji.

Preiskovalci so bili iznajdljivi »tolpi TIR« dolgo na sledi, med prvimi pa so aretirali Fabrizia Penza, ki ni bil ravno trd oreh, saj se je kaj kmalu odločil, da sodeluje s tržaško in beneško policijo. Dobrišen del ostalih članov tolpe so namreč polovili s pomočjo njegovih natančnih informacij.

Srhljiva prometna nesreča na cesti za Repentabor

Pri obvozu na cesti med Repnom in Opčinami, kjer se na Krasu odpira trasa bodoče avtoceste, se je v nedeljo proti večeru pripetila huda prometna nesreča. Morda zaradi slabega vremena (ko se je pripetila nesreča, je namreč lilo kot iz škafe), morda zaradi trenutka nepazljivosti je 22-letni ladjedelski delavec Mario Stefa-

ni (Ul. Trento 5) spregledal cestne znake, ki opozarjajo na ostri ovinek obvoza in je s svojim motorjem zapeljal naravnost ter se zaletel v guard-rail. Ostrina pločevinastega guard-raila je Stefaniju odsekala desno nogo tik pod kolonom.

Ponesrečencu, ki je kljub hudemu udarcu ostal pri zavesti, so takoj priskočili na pomoč prijatelji in sorodniki, ki so se z avtomobili peljali pred in za njim. Stefanijski se namreč vračali z nekega poročnega kosila na Repentabru. Na kraj nesreče sta se malo za tem pripeljala tudi dva karabinerja, v službi na repentabskem mejnem prehodu, ter mlad par, ki je Stefaniju nudil prvo in dokaj spretno pomoč. Ponesrečencu sta namreč tesno privezala nogo nad kolonom in tako v dobršni meri zaustavila močno krvavitev. Na pomoč mu je priskočil tudi neki zdravnik, iz bližnjega lokala pa so na zdravnikovo prošnjo prinesli nekaj ledu, nato je iz Trsta pripeljal rešilec z zdravnikom Cortesio in bolničarjema Covacevich (oče in sin). Maria Stefanijska, ki mu na kraju nesreče niso sporočili tragične vesti, da je izgubil nogo, so sprejeli na ortopedskem oddelku bolnišnice na Katinari. Po kirurškem posegu, ki je trajal vse do jutra, so Stefanijske pridržali na oddelku za oživljanje, še danes pa bi ga morali imeti ponovno v oskrbi ortopedi,

Nad sto udeležencev na uspelem taboru volčičev in veveric v Logu pod Mangartom

Med šestimi tabori, ki jih je priredila Slovenska zamejska skavtska organizacija, in sicer za goriške volčiče in veverice v Žabnicah, za goriške izvidnike in vodnice v Logu pod Mangartom ter za tržaške novince roverje in novinke popotnice v Reziji, za izvidnike in vodnice v Stranjah pri Kamniku in pri Ilirski Bistrici ter za tržaške volčiče in veverice v Logu, je bil letos najbolj številen ravno tabor za najmlajše skavte in skavtinja iz Trsta.

Odpotovali so v sredo, 30. julija 1986, z železniške postaje v Sežani. Tu je bilo že zgodaj zjutraj vse živo, saj se je zbralo nad sto udeležencev tabora volčičev in veveric z vse Tržaške, ki so nestrpnost čakali na odhod proti Logu pod Mangartom. V Logu so imeli priliko, da so praktično poizkusili vse to, kar so se na tedenskih sestankih skozi vse leto naučili. Glavna tema tabora je bila Kiplingova Knjiga o džungli, ki je tudi osnova celotnega delovanja najmlajših članov skavtske organizacije.

Svoje šotore so postavili na travniku, ki se razprostira ob reki Koritnici in od koder je bil čudovit razgled na Jerebico, Mangart, Rombon in Jalovec. Prav prijetno je bilo opazovati vrvež prvega dne, ko je nad 200 pridnih ročic postavljalo svoje šotore, ograjice okoli njih in iskalo primerne palice za svojo zastavico, ki jo je vsaka skupina izdelala na tedenskih sestankih. Tudi druge dneve ni bilo v taboru kaj prida miru. Dan po prihodu je bilo treba poskrbeti za vse tisto, kar je na vsakem taboru neobhodno potrebno: jambor, kuhinja, in shramba, jama za odpadke, stranišče; nekaj zgradb (vhod, oglasno desko, pipe za umivanje in vodno napeljav) pa so tržaškim skavtom pustili goriški bratje in sestre, ki so taborili na istem prostoru nekaj dni prej.

Program, ki si ga je zamislilo 20 voditeljev, je obsegal poldnevni izlet k spoznavanju okolja, celodnevni izlet k izviru Soče, h Kugyjevemu spomeniku, v sotesko Mlinarice, botanični vrt Juliana in Trentarski muzej, športni dan, dan izražanja, ko je vsaka skupina predstavila kraj, kjer skupina deluje, dan obiskov, ko je tabor obiskalo veliko staršev in nekdanih skavtov, dan v naravi, ko so si volčiči in veverice sami pripravili kosilo in združili podvig z iskanjem ugrabljenega kuharja, ter nočno igro. Ves program je slonel na desetdnevni igri, kar je zna-

čilno za vse tabore veje volčičev in veveric na svetu.

Vse udeležence je zelo pritegnil lov na Sherekana, to je na hudobnega tigra iz Knjige o džungli, ki je ugrabil kuharja, brez katerega tabor ne bi mogel več delovati. Ko se je po taboru razširila vest, da kuharja ni več, so vsi volčiči in veverice v spremstvu svojih voditeljev zapustili tabor in iskali sledi za tigrom. Ker so se zavedali, da je tako človeku kot živalim nujno potrebna voda, so se razpršili ob rečni strugi in začeli s pripravljanjem kosila. Med kosilom se je hudobni tiger večkrat oglašil. Ko so pojedli in zapustili kraj utrdb takšen, kot so ga našli, se je začel resen lov. Celo popoldne so se podili po gozdu za tigrom, dokler ga niso zvečer našli in mu odrli kožo.

Zelo privlačen je bil tudi športni dan, ko so mladi volčiči in veverice spoznali dve novi igri: skavtski hokej z metlami in boj med opicami.

Najbolj pričakovan pa je bil dan obiskov, ki je letos potekal v znamenju tesnega sodelovanja med starši volčičev in veveric ter voditelji. Na ta dan so imeli starši priložnost, da so spoznali življenje v taboru in si ogledali razstavo izdelkov, ki so jih njihovi otroci pripravili za dan izražanja, ko je vsaka šesterica s spisi, pesmicami in z risbami predstavila svoj kraj sestankov. Poleg že običajne maše in taborne ognja, ki so se ju udeležili starši

v velikem številu, je bila letos na programu tudi nogometna tekma med starši in voditelji, ki je vse prisotne, posebno starše, zelo navdušila, saj je izbrana vrsta staršev z lahkoto premagala voditelje.

Zelo prijeten je bil tudi taborni ogenj, ki so se ga udeležili številni vaščani iz Loga. Volčiči in veverice so s pomočjo svojih voditeljev in voditeljic predstavili skavtsko organizacijo in življenje Slovencev v zamejstvu. Ta prireditev spada v sklop pobud, ki jih ima skavtski tabor vsako leto za medsebojno spoznavanje z okolico tabora in njenimi prebivalci.

Poleg tega so bile na programu še razne igre, pevske vaje, priprava na nedeljsko mašo in izlet v vas, kar so združili z mašo za pokojnim Marjujem, ki se je ponesrečil med taborom v Logu leta 1979.

Zadnji dan tabora, 8. avgusta, so volčiči in veverice z žalostjo v srcu pospravili svoje šotore, počistili travnik in se z avtobusom vrnili v Sežano, kjer so jih pričakovali starši.

Za izreden uspeh tabora imajo zasluge vsi, ki so se z otroki trudili skozi ves potek tabora, posebno načelnik Stojan Pahor, podnačelnica Margi De Luisa, duhovni vodja Tone Bedenčič, vsi voditelji, ekonom in odgovorni v kuhinji, ki so skrbeli, da niso ostali želočki volčičev in veveric prazni.

Zaslanja koala

Rajonski sveti spet na delu

Tudi za rajonske svete se počasi končujejo poletne počitnice. Za prihodnje dni so namreč napovedane prve seje. Včeraj je sestel rajonski svet za Novo mesto — Novo mitnico, v petek, 29. 8., pa se na sedežu v Ul. Roncheto, 77 sestane rajonski svet za območje Šklednja in Čarbole. Rajonski sveti se bodo morali med drugim izreči o reorganizaciji občinske pogrebne službe, o kriterijih za sprejemanje otrok v jasli, o uporabi šolskih telovadnic ter o pravilniku zelenjadne tržnice.

čestitke

Včeraj je praznovala v Repnu rojstni dan RENATA ŠKABAR. Vse najboljše in še na mnoga zdrava in srečna leta ji želijo mož Emilio, mama Marija in hči Laura z možem Giorgiom, vnuka Michele in mali Gabriele pa pošiljata noni 55 poljubčkov. Čestitkam se pridružujeta Mario in Nela Deste.

razna obvestila

Mladinski pevski zbor Glasbene matice vabi vse tiste, ki se mu želijo pridružiti, da se udeležijo srečanja z dirigentom danes, 26. avgusta, ob 10. uri na šoli Glasbene matice - Ul. R. Manna 29 - tel. 418605. Zaželeni so letniki 1974, '75 in '76.

Mešani pevski zbor Primorec-Tabor obvešča vse svoje člane, da bo prva vaja letošnje sezone v sredo, 3. septembra ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Obenem vabi vse mlade ljubitelje zborovskega petja, da se ob tej priliki pridružijo.

50-letniki občine Dolina, ki se želijo udeležiti skupnega praznovanja, se lahko prijavijo pri Giustu Zerjalu, Dolina 425 — tel. 228254 do petka, 29. avgusta.

prispevki

V spomin na Pepko Grilanc por. Milič darujeta Anica in Drago Štoka 20.000 lir za Kulturni dom Prosek.

V spomin na Riharda Štoka darujeta Anica in Drago Štoka 20.000 lir za Kulturni dom Prosek.

V spomin na Borisa Starca darujeta Anica in Drago Štoka 10.000 lir za Kulturni dom Prosek.

V spomin na Ferda Rukina daruje družina 50.000 lir za KPI, 50.000 lir za ANPI-VZPI, 50.000 lir za spomenik padlim v NOB v Nabrežini in 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V počastitev spomina drage botre Marije Miklavc vd. Kette daruje Claudio Kofol z družino 50.000 lir za Dijaško matico, 50.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec in 50.000 lir za PD Kolonkovec.

V spomin na Josipa Husuja daruje Valeria in Mirko Milič 15.000 lir, Marija in Anita Furlan 20.000 lir ter Pepka Milič 10.000 lir za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel.

V spomin na očeta daruje Olimpija z družino 25.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na nono Fani in deda Kristana daruje družina Susi 25.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na dragega očeta Joahina Debenjaka darujeta hči Nada z družino 20.000 lir in žena Marija 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na drago mamo Bernardo Carli, Zofijo Možino in Mico Kralj daruje hči Tatjana 70.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob prvi obletnici smrti dragega Elčija Čuka darujejo žena in nečaki 100.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob smrti Lucije Cefarin darujeta družini Saksida in Čuk 70.000 lir za Sklad M. Čuk.

razne prireditve

Zadruga Ban priredi v soboto, 30., in v nedeljo, 31. avgusta, v Banih tradicionalno ŠAGRO POD KOSTANJMI. Zabavala vashosta ansambel Taims in Novi baroni. FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA v Zgoniku 29., 30. in 31. avgusta.

mali oglasi

KUPIM knjige za 1. letnik znanstvenega liceja. Tel. 040/228658 ali 228803.

PRODAM rulotko, staro 7 let, v dobrem stanju, trenutno v kampingu Stelamaris v Umagu. Tel. 228390.

PRODAM stanovanje pri Sv. Jakobu, prenovljeno. Tel. 228390.

PRODAM hišo v Boljuncu; prostorna, z avtonomnim gretjem in dvoriščem. Tel. 228390.

OSMICO ima Romano Purič v Repnu št. 13.

PRODAM knjige za trgovski tehnični zvezek za 3., 4. in 5. letnik po polovični ceni. Tel. 824389.

HIŠO Z VRTOM, tudi staro, kupim v Trstu ali bližnji okolici. Tel. 414542.

PRODAM vinsko kad iz murve 10 hl, domače izdelave, v dobrem stanju. Tel. 229234 v večernih urah.

ČEBELE v AŽ panjih ali brez njih prodam. Tel. 003867/72778 — popoldne.

DIPLOMANT trgovskega zavoda I. Cankar, z odsluženim vojaškim rokom, išče zaposlitev kot knjigovodja ali uradnik. Tel. (0481)798026.

PRODAM fiat 128 v dobrem stanju, cena po dogovoru. Tel. 211893 v večernih urah.

DEKLE išče manjše stanovanje v najem - lokacija mestno središče, Opčine ali Prosek. Telefonirati od 14. do 15. ure na št. 69392.

KUPIM staro hišo z vrtom na Krasu. Tel. 568047.

PRODAM ali zamenjam za ape 50 ford transit diesel, karoserija v dobrem stanju, cena po dogovoru. Telefonirati po 20. uri na št. 576546.

kino

ARISTON - 21.00 Subway, fant., Fr. 1985; r. Luc Besson; i. Christopher Lambert, Isabelle Adjani.

LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 Silverado, vestern, ZDA 1985, 132'; r. Lawrence Kasdan; i. Kevin Kline, Scott Glenn.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Mesec srhljivke: Reanimator, □

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Un mercoledi da leoni, dram., ZDA 1982; r. John Milius; i. Jean-Michael Vincent, William Katt.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Incontri molto particolari, porn., □□.

EDEN - 16.00, 22.00 Caldi piaceri, porn., □□

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 I 5 della squadra d'assalto, krim., ZDA 1985, 110'; r. Paul Michael Glaser; i. Stephen Lang, Lauren Holly.

CAPITOL - 16.30, 22.00 Il gioiello del Nilo, pust., ZDA 1985; r. Lewis Teague; i. Michael Douglas, Kathleen Turner.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 Rocky III, ZDA 1982; r. S. Stallone; i. Sylvester Stallone, Thalia Shire.

EXCELSIOR II - 17.30, 22.00 Scuola di sesso, porn., □□

FENICE - 17.30, 22.15 Commando, dram., ZDA 1984, 88'; r. Mark L. Lester; i. Arnold Schwarzenegger, Rae Dawn.

MIGNON - 16.00, 22.00 Tootsie, r. Sydney Pollack; i. Dustin Hoffman, Jessica Lange.

ALCIONE - Zaprto.

LUMIERE FICE - Zaprto do 29. avgusta.

VITTORIO VENETO - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Pleasure Channel, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

Ameriški dolar	1.395.—
Nemška marka	686.—
Francoski frank	208.—
Holandski florint	607.—
Belgijski frank	32.—
Funt šterling	2.050.—
Irski šterling	1.880.—
Danska krona	180.—
Grška dramma	10.—
Kanadski dolar	985.—

poletne prireditve

MIRAMARSKI PARK
LUČI IN ZVOKI
Danes, 26. t. m., ob 21. uri v angleščini in ob 22.15 v italijanski.

GRAD SV. JUSTA
V petek, 29. t. m., ob 21.15: Promocijska revija HIT MUSICA 86. V primeru slabega vremena bo revija v soboto, 30. t. m., ob isti uri. Predprodaja vstopnic v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM
Poletna violinska šola

V nedeljo, 31. t. m., ob 20. uri v paviljonu Vile Bled na Bledu in v ponedeljek, 1. septembra, ob 20. uri v Glasbeni šoli Titovo Velenje: Zaključna koncerta gojencev poletne violinske šole, ki jo vodi prof. Igor Ozim in asistentka Christine Hutcap (Köln).

Avdicija bo danes, 22. t. m., ob 16. uri v Glasbeni šoli Titovo Velenje.

Kongresni center
Do 29. avgusta: Četrty mednarodni simpozij mikrobne ekologije.

koncerti

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. OPENSKE GLASBENE VEČERI. V četrtek, 28. 8., ob 20.30 KONCERT STRAUSSOVH VALČKOV IN POLK. Izvaja komorna skupina VECCHIA VIENNA.

razstave

V Sesljanu na sedežu Turistične ustanove: Kamnarska umetniška obrt v Nabrežini - ob 2000-letnici kamnolomov. Razstavljajo: Ivan Ballarini iz Šempolaja, Nino Bon iz Križa, Antonio Mosetti in Milan Pernarič iz Nabrežine, Albert in Miloš Zidarič iz Šempolaja.

V Palači Costanzi (Trg Unità) je do konca meseca na ogled zgodovinska razstava SANJE O VALČKU - dunajska opereta v Italiji.

Na Gradu sv. Justa so do 31. t. m. razstavljene STARINSKE MUČILNE NAPRAVE.

izleti

Združenje Union Podlonjer-Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 14. septembra v Piancavallo. Vpisovanje vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30-2. nadstr., tel. 61011.

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec priredi v nedeljo, 14. septembra, izlet k Sv. Gregorju pri Sodražici ob priliki zbora osme Levstikove brigade in odkritja spomenika padlim. Vabljeni bivši borci in ostali. Vpisujeta Marjo Zahar - tel. 228481 in Milka Žerjal - tel. 228230.

včeraj-danes

Danes, TOREK, 26. avgusta
IVANA

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 19.55 - Dolžina dneva 13.37 - Luna vzide ob 22.45 in zatone ob 13.41.

Jutri, SREDA, 27. avgusta
MONIKA

PLIMOVANJE DANES: Ob 01.14 najvišje 5 cm, ob 6.34 najnižje -19 cm, ob 13.30 najvišje 32 cm, ob 20.32 najnižje -18 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,1 stopinje, zračni tlak 1016,7 mb ustaljen, veter 8 km na uro jugozahodnik, vlaga 51-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marta Pulina, Patrizia Giangregorio, Hilà Perl, Katerina Gregori.

UMRLI SO: 76-letni Casimiro Diminich, 69-letni Giovanni Bianco, 82-letni Andrea Strukelj, 65-letni Marino Pozzi, 47-letni Fabrizio Penzo, 68-letni Bruno Iarzi, 75-letna Nives Zanotti, 88-letni Vittorio Colummi, 44-letni Eduardo Milone, 56-letni Antonio Lonza, 54-letni Lino Potocco, 83-letni Eugenio Schillani, 82-letna Iolanda Portolan.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25., do sobote, 30. avgusta 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (TEL. 226210), ŽAVLJE (tel.274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16. SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (tel.274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke, da je v teku

RAZPRODAJA

moških, ženskih in športnih oblačil

s popusti od 20% do 80%

TRST - ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188

Obv. občini 19/6/86

Izlet članov Društva slovenskih upokojencev
Kiparske mojstrovine A. Auguštinčiča

Kratkotrajna jutranja ploha je po vročih avgustovskih dneh pospremila 20. avgusta izletnike Društva slovenskih upokojencev v Trstu na pot. Prava sreča, saj je ves dan prevladovala rahla oblačnost in s tem preprečila neugodje v razgretem avtobusu. Cilj našega izleta je bil tokrat dokaj oddaljen, saj smo prevozili v enem dnevu preko 560 km. Lahko pa rečemo, da se je izplačalo, ker smo videli mnogo naravnih lepote, kakor tudi umetniških stvaritev, ki jim ni para daleč naokoli. Naš prvi postanek je bil Kumrovec, kjer pa nismo mogli v notranjost rojstne hiše maršala Tita, ker so jo prav v tednu od 18. do 24. 8. belili. Zato pa so bile na ogled druge originalne hišice, spremenjene v muzeje. Prikazujejo način življenja in dela starega Zagorja (npr. zagorska svatba), v eni pa je geneološki prikaz družine Broz, nekateri spiski razrednic osnovne šole, ki so jo obiskovali številni bratje in sestre Josipa Broza (bilo jih je 15, dva sta umrli ob rojstvu, nekateri v rani mladosti). Opaziti je nekatere izboljšave pri ureditvi "Starog sela" Kumrovec. Cesta po sredi vasi je sedaj tlakovana s kockami. Predstavništva uprave "Starog sela" je prišla proizvesti od kod smo in koliko nas je, ko smo se zbrali pred kipom Maršala na dvorišču rojstne hiše. Ta kip, delo kiparja Antuna Auguštinčiča, je bilo prvo izmed njegovih del, ki smo si ga ogledali preden smo odšli v Klanjec (oddaljen 7 km od Kumrovc) v umetnostno galerijo, poimenovano po kiparju. Tu so razstavljena v prvi dvorani dela njegovega začetnega obdelovanja kamna in bron. Na ogled so inačice torsov različnih velikosti in v vseh materialih. V prehodnem prostoru je vrsta portretov (doprskih kipov), med njimi maršal Tito in žena Jovanka, Bojan Stupica, režiser Gavella in druge hrvaške osebnosti. V tretji dvorani je osnutek konja zmage, katerega original stoji pred palačo OZN v New Yorku, kot dar jugoslovanske vlade. Tu so še 4 različice kipa "Prenos ranjenca" različnih velikosti. En kip "Prenos ranjenca" je kipar poklonil mestu Moskva l. 1944, ko je tam živel leto dni. V dvorani je še kip "Mater z detetom" in nekatere manjše skulpture. Verjetno pa najbolj impresionira veličastni konjenik, ki je na prostem, za zgradbo galerije. Konj

s konjenikom velikih razsežnosti je bil namenjen glavnemu mestu Poljske l. 1939, pa je vojna prehitela izročitev naročniku. Na vrtu pred galerijo je še prelep kip sedeče deklice, drugi predstavlja borca, pred samim vhodom pa dve postavi čuvata posmrtno ostanke velikega kiparja in njegove žene. Ko pa odhajaš iz galerije in dvigneš pogled na hribček tik za vasio, zagledaš na visokem obelisku, ki se dviga iznad dreves v gozdu, borca s puško v roki, ki hiti v boj. Pogled na toliko lepoto daje neizmerno notranje zadovoljstvo, občutek sreče in upanja v dobro človeštva. Brez dvoma je bil Antun Auguštinčič (1900-1979) vreden učenec slovitega Meštrovića. Mnoga druga dela, izdelana v času med obema vojnama, so raztresena širom po Jugoslaviji in Evropi, med njimi velik bron "Rudar", ki stoji v Ženevi pred sedežem Združenih narodov - urad za delo. Kot borec za svobodo je udeležen od l. 1941. na drugem zasedanju AVNOJ je podpredsednik. Zato je razumljivo, da že l. 1945 pripravi veliki spomenik na Donavi v zahvalo rdeči armadi. 35 m visok kamen in 8 m visok kip "Zmaga" na vrhu stoji v kraju Batina Skela, kjer sta jugoslovanska in rdeča armada združeni prebili nemško fronto. Tega si na tem izletu nismo mogli ogledati, pač pa smo iz Klanjca odhiti skozi slikovito pokrajino proti Donji Stubici, da si ogledamo zadnje, a po obsegu največje delo mojstra Auguštinčiča. Za 400. obletnico zadnjega kmečkega punta, pokol kmetov in kronanje z žarečo krono Matije Gubca in Ilije Gregorića v Zagrebu, je bil postavljen na kraju zadnje bitke veličastni spomenik, ki mu ni enakega v Ev-

ropi, tako po izdelavi, velikosti in pomenu. Na 28 kvadratnih metrih površine je v bronastem reliefu prikazan boj kmetov za svoje pravice, njihovo življenje in delo, verovanja in vraže, neslavni konec puntarjev na vislicah, ob njih žalovanje žena in otrok. V sredini stoji velik kip kmeta-bajtarja, beseja in z dvignjenimi rokami. Samostojen kip Petrice Kerempuha na desni strani igra na lutnjo in opeva slavna dela svojega ljudstva. Človek bi moral priti večkrat, da bi lahko videl in znal vse detajle, vse skupaj je pa tako veličastno, da naredi na obiskovalca nepozaben vtis. Čudimo se, da se o teh velikih umetninah tako malo ve. Žal se ne dobi informacij niti pri turističnih agencijah v Jugoslaviji. Ko smo predhodno spraševali v Postojni o urniku galerije v Klanjcu, niso vedeli odgovora, še več, zdi se, da niso niti vedeli zanjo. Ali ni takih stvari vredno vključiti v turistično ponudbo? Polni lepih vtisov smo se ob 17. uri vkrkali v naš avtobus in se odpravili proti domu. Vračali smo se mimo Kratine, gradu Trakošćan, od daleč smo pozdravili Ptujsko goro in njeno lepo cerkev, mimo Ptuja, Slovenske Bistrice, Celja in Ljubljane proti Trstu. Ko nas je v Ljubljani spremljal naliv, smo že upali, da bo tako tudi na Primorskem. Na Krasu je trava vsa suha in porjavela v nasprotju z zeleno Štajersko in delom Zagorja, skozi katerega smo potovali in občudovali bujno rast gozda in polja. Malo utrujeni od dolge poti smo se poldrugo uro pozneje kot ponavadi vrnili zadovoljni in z željo, da bi nam bilo danih še več takih doživetij.

NADJA PAHOR

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

I TRE MOSCHETTIERI - "The Three Musketeers". Trije mušketirji, ZDA 1948.
Režija: George Sidney.
Igrajo: Lana Turner, Gene Kelly, June Allyson, Van Heflin, Vincent Price.
RAI 2, ob 20.30.
Nesmrtna Dumasova zgodba o prešernih dogodivščinah in pustolovščinah kraljevih mušketirjev Athosa, Porthosa, Aramis in njihovega "novinca" D'Artagnana je doživela nešteto filmskih, TV, animiranih in drugih priredb. Sidneyeva inačica v produkciji MGM je ena najbolj zabavečih med tistimi, ki so nastale v Hollywoodu, sočna, spektakularna in tudi s kančkom humorja.

današnji televizijski in radijski sporedi

- RAI 1**
- 13.00 Baletna predstava: Maratona d'estate
 - 13.30 Dnevnik
 - 13.45 Film: Passione gitana (kom., ZDA 1957, r. D. Siegel, i. C. Sevilla, R. Killy)
 - 15.35 Lutkovna serija: Muppet show
 - 16.05 Risanka: Pac Man
 - 17.00 Nanizanka: Sette spose per sette fratelli
 - 17.30 Šport: evropsko prvenstvo v atletiki
 - 19.40 Almanah jutrišnjega dne
 - 19.50 Vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Dokumentarna oddaja: Quark speciale - La festa selvaggia
 - 21.30 Šport: evropsko prvenstvo v atletiki
 - 21.45 Nadaljevanka: Storia d'amore e d'amicizia (3. del)
 - 22.50 Dnevnik
 - 23.00 Glasbeni spored: Napoli prima e dopo, vodita Giulia Fossà in Antonio Casagrande
 - 24.00 Dnevnik

- RAI 2**
- 13.00 Dnevnik
 - 13.15 Nanizanka: Saranno famosi
 - 14.10 Zabavni spored: L'avventura, vmes risanka Estèban e le misteriose città d'oro in nanizanka Folly Foot
 - 17.15 Film: Fascicolo nero (dram., Fr. 1955, r. A. Cayatte, i. L. Padovani, D. Delorme)
 - 18.30 Sportne vesti
 - 18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai - Il poliziotto Sabu
 - 19.40 Vremenska napoved
 - 19.45 Dnevnik
 - 20.20 Sportne vesti
 - 20.30 Film: I tre moschettieri (pust. ZDA 1948, r. G. Sidney, i. L. Turner, G. Kelly, J. Allyson)
 - 22.30 Dnevnik
 - 22.40 Filmske novosti: Appuntamento al cinema
 - 22.45 Dokumentarna serija: Il linguaggio dei luoghi
 - 23.50 Dnevnik
 - 24.00 Film: Con fusione (kom., It. 1980, r. P. Natoli, i. P. Natoli, C. Natoli)

- RAI 3**
- 17.00 Šport: nogomet
 - 19.00 Dnevnik
 - 19.20 Deželne vesti
 - 20.00 Dokumentarna oddaja: Ghiacciai nelle vallate
 - 20.30 Dokumentarec: Orson Welles nella terra di Don Chisciotte
 - 21.40 Dnevnik
 - 22.05 Film: L'Infernale Quinlan (krim., ZDA 1957, r. O. Welles, i. C. Heston, O. Welles)
- L'Infernale Quinlan, režija O. Welles, ob 22.05**
-

- RTV Ljubljana**
- 18.10 Poročila
 - 18.15 Dokumentarec: Živi planet - Obroba kopnega (9. del)
 - 19.10 Risanka
 - 19.24 TV nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik
 - 19.45 Vremenska napoved
 - 19.50 Drama: Otelo De Oliveira (r. Paulo Alfredo Grissoli, i. R. Bonfim, J. Lemmertz). Igra je sodobna priredba Shakespeareove tragedije, nastale v začetku 17. stoletja. Dogajanje je prestavljeno iz Benetk in Cipra v Rio De Janeiro v naš čas, v neko šolo samske v predmestju Ria. Glavni osebi — zamorec Otello, v službi Benečanov in njegova lepa žena Desdemona, hčerka beneškega senatorja — sta spremenjeni v Otela, glasbenega vodjo v šoli in Denise, hčerko trafikanta Barbosa, ki financira šolo
 - 21.30 Dnevnik
 - 21.55 Vremenska napoved
 - 21.59 TV nocoj in jutri
 - 22.00 Integrali

- TV Koper**
- 17.00 Otroški program, vmes risanka Lamù deklica iz veselja
 - 18.00 Stuttgart: Evropsko prvenstvo v atletiki, vmes ob 18.55 TV Novice in 19.30 TVD Stičiče
 - 22.00 TVD Vsdanec
 - 22.10 Dokumentrec: I grandi protagonisti - Stalin
 - 23.45 Nanizanka: Lucy
-
- Zaradi evropskega prvenstva v Stuttgartu oddaja Odrpta meja odpade. Med drugimi panogami bo danes na vrsti finalni tek na 3 tisoč metrov za ženske. Na sliki Italijan Cova, favorit na 10 tisoč metrov**

- CANALE 5**
- 8.25 Nanizanka: Mary Tyler Moore, 8.45 Maude, 9.15 Dalle nove alle cinque, 9.40 Alice 10.00 Una famiglia americana, 11.00 Navy, 11.45 Love Boat, 12.40 Lou Grant, 13.30 Navy
 - 14.30 Film: Cavalleria rusticana (dram., 1953, r. Carmine Gallone; i. Anthony Quinn, Kerima)
 - 16.30 Nanizanka: Hazzard, 17.30 Il mio amico Ricky, 18.00 L'albero delle mele, 18.30 Dalle nove alle cinque, 19.00 Arcibaldo, 19.30 Kojak
 - 20.30 Nadaljevanka: Colorado (11. del.)
 - 22.30 Nanizanka: Mississippi - Spari nella notte
 - 23.30 Sportna oddaja
 - 0.30 Nanizanka: Sceriffo a New York

- RAI 1**
- 11.50 Nanizanka: Switch
 - 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Speed Buggy, Wheelie and teh Chopper Bunck, Banana splits, La valle dei dinosauri
 - 14.15 Nanizanka: Bravo Dick, 14.45 Con affetto Sidney, 15.15 Charleston
 - 15.45 Film: Faccia da schiaffi (kom., It. 1969, r. Armando Crispino; i. Gianni Morandi, Laura Belli)
 - 17.50 Nanizanka: Mary Benjamin, 18.40 Arabesque in 1930 Westgate
 - 20.30 Film: Polvere di stelle (kom., It. 1973, r. Alberto Sordi; i. Monica Vitti, Alberto Sordi)
 - 22.40 Nanizanka: La legge di McClain, 23.30 Vicini troppo vicini, 24.00 I Ropers
 - 0.30 Film: Il dominatore di Chicago (krim., ZDA 1958, r. Nicholas Ray; i. Robert Taylor)

- RAI 2**
- 11.00 Nanizanka: Sanford & Son, 11.35 Lobo, 12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker
 - 14.15 Glasb. odd.: DeeJay Television
 - 15.00 Nanizanka: Fantasilandia
 - 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Tarzan, Thunderbirds, Holly e Benji, Lo specchio magico
 - 17.55 Nanizanka: La famiglia Addams, 18.15 Star Trek, 19.15 Automan
 - 20.00 Risanka: Magica, magica Emi
 - 20.30 Nanizanka: Simon & Simon
 - 21.25 Film: L'uomo venuto dall'impossibile (fant., 1979, r. Nicholas Meyer; i. Malcolm McDowell, D. Werner)
 - 23.45 Nanizanka: Serpico, 0.45 Banacek, 2.00 Kazinsky

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Morje, zibelka človeštva; 8.30-10.00 Glasbeni almanah; 9.00 Slučajnosti med literaturo in fantastiko; 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Gorici: Godalni kvartet Glasbene matice; 11.20-13.00 Glasbeni almanah (2. del); Sestanek ob 12.00, - Dramska vetrovniča; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Slovenka; 18.30 Poletni mozaik.

glasbe; 22.50 Literarni nokturno; 23.00-4.30 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.10 Vreme; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00-13.00 Prenos II. programa RL; 13.00 Danes na valu Radio Koper; 14.40 Zanimivost; 15.00 Za varnejši jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Počitniški vrtljak; 17.40 Grožnjan - mesto mladih; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 7.00 Dober dan; 8.00-12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flashback; 9.00 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 11.40 Torex z...; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Popoldanski spored; 15.45-19.30 Splash; 16.00 Glasba; 16.33 Blitz; 17.00 Črno na belem; 17.45 Metal heat; 18.00-18.30 Pulj kliče Koper; 18.45 Torex z...; 20.00-6.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.00 Jutranja matineja, vodi Majda; 19.00 Informativna oddaja za ital. poslušalce; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

- RETEQUATTRO**
- 8.30 Nanizanka: I giorni di Brian in 9.20 Mary Benjamin
 - 10.10 Film: Era lui ... Sil Sil (kom., It. 1952; r. Vittorio Metz; i. Marcello Marchesi, Walter Chiari)

TELEPADOVA

- 14.00 Nadaljevanka: Anche i ricchi piangono, 15.00 Andrea Celeste
- 15.30 Nanizanka: Missione impossibile
- 16.30 Nanizanka: Viaggio in fondo al mare
- 17.30 Risanke: Kimba, I predatori del tempo,

TELEFRIULI

- 13.00 Film: La felicità non si compra (glasbeni, r. Michael Curtis, i. Gordon McRae, Dan Dailey)
- 14.30 Risanka: Hanna e Barbera Show
- 15.30 Glasbena oddaja
- 18.30 Nanizanka: California Fever
- 19.30 Dnevnik
- 20.40 Informativna oddaja: Il sindaco e la sua gente
- 22.00 Nanizanka: Un equipaggio tutto matto
- 22.30 Dnevnik
- 23.00 Nanizanka: The Bold Ones

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Fatti e commenti

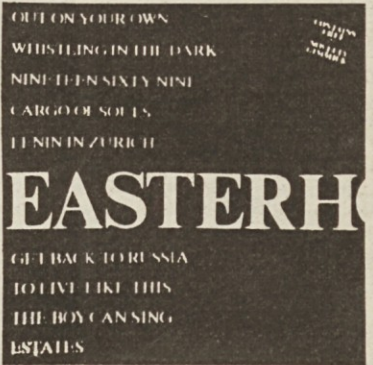
Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

EASTERHOUSE CONTENDERS LP

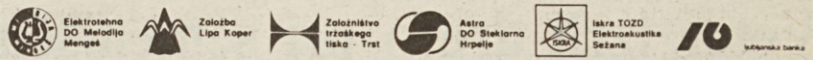
Iz Velike Britanije prihaja nova skupina Easterhouse. O članih tega rock ansambla se je mnogo govorilo med dolgo stavko angleških rudarjev. Ne bomo naštevati koncertov, ki so jih Easterhouse prosto-voljno izvajali za nabiranje sklada za posamezne rudnike, kajti bilo jih je nešteto. Sami pa so izjavili, da so prepričani komunisti. Torej levičarsko usmerjeni ansambel, ki se je rodil nedavno v mestu Manchester in začel na poseben način svojo glasbeno in obenem politično in ideološko kariero. Pred kratkim je izšla tudi njihova prva LP plošča z naslovom Contenders. Presenečenje je bilo precejšnje, saj jih svetovna kritika skoraj obožuje bodisi zaradi izjemne tehnične kot tudi kreativne sposobnosti. Torej artistični in ustvarjalni nivo njihovega prvega dela je res izreden, začeni od prve verjetno najbolj znane pesmi 1969 pa do balade Back To Russia, ki sta prava dragulja tega novega albuma. Njihove tekste bi lahko politično primerjali ansamblom Clash in Doors ter kantavtorju Springsteenu. Med drugim naj omenimo, da ima eden od bratov Perry njemu zelo podob-

ben glas. Contenders zajema še več zanimivih pesmi bodisi glasbeno kot tudi tekstovno, npr. Out On Your Own, govori o sindikalnih predstavnikih, katerim gre bolj za šteje glasovnic, kot pa za reševanje problemov delavskega razreda.

Ostale pesmi so; Whistling In The Dark, Carge Of Souls, Lenin In Zürich, To Live Like This, The Boy Can Sing, Estates.

Z nagradami sodelujejo še:

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

Na tehtnicah mora biti označena tara

Od včeraj imajo kupci pravico zahtevati čisto težo blaga

Z včerajšnjim dnevom imajo odjemalci pri nakupu vsakovrstnega blaga, ki se prodaja na težo, pravico zahtevati čisto težo, od katere mora biti odštet ta tar. Po petih letih odkar je bil sprejet, je t.i. zakon Marcora o čisti teži od včeraj namreč obvezen prav za vse trgovce: doslej so ga morali spoštovati samo tisti, ki so razpolagali s tehtnicami z več kot 5 kilogrami zmogljivosti, odslej pa bodo morale tudi manjše tehtnice ločevati težo ovoja od teže blaga.

Nova pravila so pomembna še posebej pri prodaji jestvin. Prav v zadnjem času, kot gospodinje dobro vedo, prihaja do občutnih podražitev pršuta, saj je cena nekaterih kvalitetnejših sort poskočila tudi preko 40 tisoč lir kilogram. To je v zvezi z jedrsko katastrofo v Černobilu, ki je pri nas močno povečala povpraševanje po pršutu, po drugi strani pa se je z zdravstvenimi restrikcijami močno omejil uvoz mesa iz vzhodnih držav. Pri takih cenah bi bilo plačevanje papirja po ceni pršuta pravo sleparstvo, saj bi moral odjemalec za ovoj odšteti vsaj desetkrat več, kot papir dejansko velja.

Po nekaterih goriških jestvinskih trgovinah smo se včeraj pozanimali za reakcije v zvezi z novimi pravili. »Zakon o čisti teži je nedvomno pravičen,« nam je brez obotavljanja izjavil Rodolfo Jerman, lastnik jestvinske tr-

govine na Verdijevem korzu in nam pokazal svojo elektronsko tehtnico, kjer je - ob hitro spreminjajočih se številkah - pod oznako tara bila stalno prižgana vrednost 4 gramov. »List oljnatega papirja, ki ga uporabljamo za sire in narezke tehta 4 grame, ki jih, kot vidite, tehtnica avtomatično odšteje od skupne teže. Ko klient vidi označeno taro, je lahko gotov, da ne bo s pršutom kupil tudi 200 ali več lir papirja.«

Kaj pa odjemalci, so informirani o pravici do čiste teže? »Večina naših odjemalcev na to ni pozorna, je pa tudi nekaj takih, ki pozorno gledajo na tehtnico. Mi pa vsem jamčimo, da je tara res odštet od teže blaga, ki ga prodajamo. To gre seveda v našo škodo, saj predstavljajo stroški za ovoje, vrečke, lepilni trak in podobno skoraj en odstotek vseh režijskih stroškov, ki pa jih ni mogoče zaračunati klientu.«

»Kaj hočemo, pravičen ali nepravičen, novi zakon velja in ga moramo spoštovati,« pravi Alessandro Marini v jestvinski trgovini v Ul. Boccaccio. »Kot vedno bo šla tudi ta novost na škodo klientov, saj se bo zaradi tega podražilo blago: če smo prej lahko zaračunavali papir, smo s tem lahko držali 200 lir nižjo ceno pršuta. Sedaj ljudje ne bodo več plačevali papirja, bodo pa dražje plačevali sir in narez-

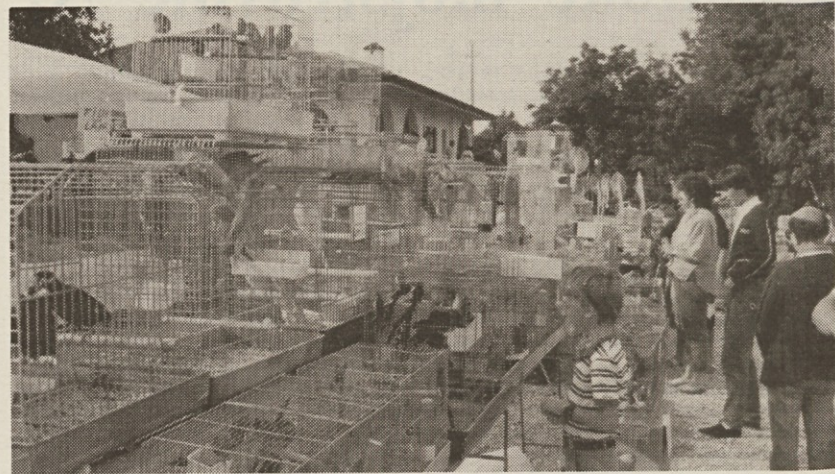
ke. Poglejte, dokler je bil papir vstet v teži, smo v povprečju z njim kasirali kakih 14 tisoč lir na dan. Ta denar je treba na kak način nadoknaditi, edini možen način za to pa je kak manjši popravek cen.«

Na opombo, da je bil ta denar zaslužen na nepravilen način, je bil odgovor nikalen, kajti - po njegovem mnenju - so odjemalci imeli kljub vsemu korist, ker so plačevali blago po nekoliko nižji ceni.

Kot absurdno je novost označil Tullio Cabrini v bližnji jestvinski trgovini. »Prisiljeni bomo podražiti blago, da nadoknadimo strošek za papir,« je izjavil. Koliko pa stane vsak list papirja, smo ga vprašali. »List 4 grame težkega oljnatega papirja standardne velikosti plačujemo po 25 lir, temu pa je treba dodati še davek IVA in drugo.«

Če gre torej le za ceno papirja, bi morebitne podražitve ne smele biti posebno izdatne. Možna pa je, da bodo manj pošteni trgovci pri tem špekulirali in skušali obdržati sedanjo raven (neupravičenega) dobička na račun ovojev. Sicer pa imajo kupci na svoji strani zakon in se lahko pritožijo v primeru da cena ne bi bila čista. Trgovcem preti v tem primeru globa od 150 do 600 tisoč lir. V primeru neupravičenih podražitev pa ostaja na voljo zadnje orožje - izbira druge trgovine.

Ljubitelji ptičev so v nedeljo dobredno preplavili Doberdob

Očitno nekatere prireditve vlečejo. Dokaz za to smo dobili v nedeljo v Doberdobu, kjer je podjetni gostilničar Silvij Gergolet priredil na dvorišču in v parku svojega gostišča ptičji sejem. Letos je bil ta že v tretje.

Že navsezgodaj je v Doberdob prišlo veliko ljubiteljev ptičev. Prišli so seveda tisti, ki so jih hoteli razstavljati, tisti, katerih ptiči so sodelovali v tekmovanju, tisti, ki so jih hoteli prodati, ter seveda tisti, teh je bilo še največ, ki so hoteli ptiče kupiti ali si jih samo ogledati. Bil je pravi ptičji sejem, takega kakršnega smo bili nekoč vajeni videti v Gorici. Manjši sicer od tistega velikošarnega v Gradišču ob Soči, precej manjši od tistega pred nekaj nedeljami v furlanskem Sacileju. Sicer pa imajo ta sejem v Sacileju že

več kot sedemsto let, v Doberdobu pa komaj tretje leto.

Žirija je imela polno dela z ocenjevanjem razstavljenih ptičev in seveda tudi s poslušanjem njihovih petja. Člani žirije so bili iz raznih krajev naše dežele. Lastniki najlepših in najboljših živali so dobili tudi nagrade. Med temi skulpture kiparja Miroslava Peršolje, ki je ob tej priložnosti imel na kraju prireditve tudi razstavo svojih del.

Skratka, v Doberdob je v nedeljo prišlo veliko ljudi.

razna obvestila

Vpisovanje gojencev v Dijaški dom v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. 83495, se nadaljuje vsak delavnik od 10. do 13. ure. **Pri šoli v Rupi** bo v četrtek, 28. t. m., ob 19. uri prodaja starih tramov in desk.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško priredi v torek, 9. septembra, enodnevní izlet v San Marino. Vpisovanje 1. in 2. septembra od 10. do 12. ure na sedežu v Ul. Croce 3. Istočasno bodo sprejemali prijave tudi za piknik ob Soči, ki ga v nedeljo, 7. septembra, prireja pobrateno društvo upokojencev iz Solkana. **Doberdobska sekcija VZPI-ANPI** priredi 13. in 14. septembra izlet v Zagreb (ogled velesejma), Jasenovac in na Kozaro. Prijave in podrobna pojasnila pri Mili do 31. avgusta.

KD Briški grič iz Števerjana priredi v nedeljo, 7. septembra, izlet na Brione. Vpisujeta Silvan Pittoli in Romano Juretič.

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 31. avgusta, izlet v Karnijo z vzponom na Coglians. Uro odhoda in druge podrobnosti bodo sporočili.

Društvo nadalje obvešča, da bo 5. in 6. septembra delovna akcija za dograditev petega objekta Doma pri Krnskih jezerih. Informacije pri predsedniku društva.

kino

Gorica

VERDI Zaprtro. **CORSO** 17.30 - 22.00 »Excalibur«. **VITTORIA** 17.30 - 22.00 »I vizi del sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprtro. **COMUNALE** Zaprtro.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 »Officir in gentleman«, 21.00 (Pula po Puli) »Lepota greha«. **DESKLE** 17.00 - 19.30 »Kamion smrti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Pontoni e Bassi, Raštel, 52 tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Nicolò, Ul. 1. maja, 94 tel. 73328.

POGREBI

Jutri v Gorici ob 9.30 Elena Marchi por. Cacioppo iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Podgori, ob 11. uri Mario Glessi iz kapele glavne bolnišnice na glavno pokopališče.

Veter izril drevo pri semenišču

Nedeljsko neurje z močnim dežjem je tudi v Gorici povzročilo nekaj nesreč in v kakem primeru gmotno škodo. Gornji posnetek je s parkirišča semenišča v Ul. Alviano, v katerem je sedež večine slovenskih srednjih šol. Sila vetra je bila tam tolikšna, da je sunek izril iz asfalta eno od košatih dreves sredi parkirišča, tako da se je debelo deblo nagnilo in treščilo ob rob terase poslopja. Pri tem je teža drevesa udarila nekaj metrov kamnite ograje terase.

Gasilci so imeli v nedeljo opravka tudi s poplavljenimi kletnimi prostori

v marsikateri hiši, na desetine pa je bilo v mestu in okolici zlomljenih drevesnih vej ter poškodovanih televizijskih anten.

● V soboto popoldne je strela zanetila požar na gospodarskem poslopju pri samostanu na Gradu v Mirnu. Zgorelo je ostrešje, nekaj orodja in približno tri tone sena in slame. Škodo ocenjujejo v višini dveh milijonov novih din. Včeraj je prav tako strela vnela gospodarsko poslopje Pavla Vogriča v Cepovanu. Tudi v tem primeru je škoda okrog dveh milijonov din.

Ob cesarjevem prazniku v Krminu tudi dve zanimivi razstavi

V avstrijskih časih je bilo mnogo Slovencev v vrstah cesarsko-kraljevih žandarjev. To je moč ugotoviti tudi iz seznamov žandarjev, ki jih vidimo v teh dneh objavljene na razstavi v Mestnem gledališču v Krminu. Sergio Chersovani iz Gorice, ki je strasten zbiralec dokumentov izpred prve svetovne vojne, in ki nam je že večkrat postregel z zanimivimi razstavami, nas je tokrat popeljal v vrste žandarjev, ki so živeli in delovali v Trstu, na Goriško-Gradiščanskem, v Istri. Na razstavi vidimo sezname žandarskih postaj, v njih zaposlenih agentov, pa še nagrade in priznanja, ki so jih ti dobili ob raznih priložnostih: zato ker so rešili ljudi iz gorečih hiš, zato ker so rešili utopljence. Med nagradenci najdemo seveda imena ljudi, katerih potomci žive še danes v naših krajih: Čebokli iz Kobarida, Cigoj iz Gorice, Guštin iz Zgonika itd. Pravijo, da je marsikateri naš človek našel na razstavi dokument o svojem dedu ali pradedu in da ga je to zelo razveselilo.

Ob tem bi se lahko vprašali zakaj tolikšna prisotnost Slovencev med žandari? Odgovor bo najbrž enostaven. Zakonski predpisi o najemanju v

službo so predvidevali, kot je videti na razstavi, znanje deželnih jezikov (slovenščine ter italijanščine) in seveda tudi nemščine. Naši ljudje so bili tisti, ki so se z lahkoto naučili tako nemščino kot italijanščino. Bili so torej bilingvisti ali trilingvisti, da uporabimo sodoben izraz. V naših krajih, upoštevajoč zakonska določila o obveznem osemletnem šolanju, so slovenske občine kmalu razvile popolno osnovno šolstvo. Zaradi tega so naši ljudje imeli primerno šolsko izobrazbo. Poleg tega pa je treba vedeti, da so mlajši bratje v družinah na podeželju morali s trebuhom za kruhom, če niso doma hoteli ostati za hlapce. Mnogi so seveda ostali doma. Drugi so se izselili v tujino, v mesta, našli delo v tovarnah. Tretji pa so si izbrali poklic žandarija.

Razstava v mestnem gledališču v Krminu bo odprta do nedelje (ob delavnikih od 18. do 20. ure). Poleg te je v istem gledališču tudi razstava o pomorski bitki pri Visu 1866. leta, kjer je avstrijski admiral Tegenhoffer premagal italijanskega admirala Persana. Dokumente o tej bitki so oskrbeli nekateri goriški in miljski zbiralci.

Razstavi sta bili prirejeni ob priložnosti letošnjega cesarskega praznika, ki nas spominja na Franca Jožefa. V Jasihu pri Krminu, vasi oddaljeni le par metrov od Idrije, t.j. od nekdanje italijansko-avstrijske meje, prirejajo vsako leto sredi avgusta cesarski praznik. Gre za nekajdnevno šagro (nanjo opozarjajo črno-žolti lepki z vabilom v šestih jezikih: italijanščini, nemščini, slovenščini, furlanščini, madžarščini in češčini), kjer prevladujeta pivo in dunajske klobase. Na prireditvenem prostoru visijo cesarske zastave. Iz Avstrije in iz Trsta pridejo godbe na pihala, ki vžigajo prisotne z raznimi marši, predvsem s tistimi, ki je posvečen Radetzkiemu. Še preživelim cesarskim vojakom podelijo priznanja. Letos je prišlo tudi nekaj cesarjevih častilcev z Dunaja pa tudi iz Južne Tirolske. V ta okvir sodijo tudi razstave, o katerih je bil govor v uvodnem delu našega članka. (mw)

Trčenje med rešilcem in avtomobilom

Nedeljsko neurje in gost promet sta glavna krivca za vrsto nesreč, ki so se pripetile na goriških cestah. Okoli 21.30 se je na križišču med ulicama Duca d'Aosta in Trento pripetila prometna nesreča med avtomobilom in pa rešilcem glavne goriške bolnišnice. Rešilec je bil namenjen v Mošo, kjer se je malo prej pripetila druga prometna nesreča. Vozil je po Ulici d'Aosta v smeri proti železniški postaji, ko je trčil v avtomobil A 112, ki je istočasno prihajal iz Ulice Trento namenjen na Tržaško cesto. Voznik slednjega, 31-letni Paolo Cozzutto, bivajoč v Gorici v Ulici Colobini 11 se v nesreči ni poškodoval, na žalost pa se ni

tako končalo tudi za voznika rešilca, to je 55-letnega Umberta Tessarja, bivajočega v Ulici Ristori 31, in pa bolničarja Ezia Bernadotta. Prvi bo okrevljal v desetih dneh zaradi hujšega udarca v tilnik, Bernadotta pa so predpisali 15-dnevni počitek zaradi močnega udarca v desno nogo.

Na kraj nesreče je nemudoma prišla izvidnica prometne policije, ranjenca pa so v bolnico prepeljali gasilci z lastnim rešilcem.

Hujša prometna nesreča pa se je pripetila v Marianu v poznih večernih urah. Ko se je 15-letna Roberta Olivo vračala s kolesom domov je nepazljivo

zavozila na glavno cesto po kateri je istočasno privozil z lastnim avtomobilom 63-letni Marcello Turus. Nesrečnico so prepeljali najprej v bolnišnico v Krmin, nato pa v katinarsko bolnišnico v Trst, saj je v nesreči zadobila močan udarec v glavo z morebitnim zlomom lobanje.

Vedno v nedeljo sta se pripetili še dve nesreči. V Sovodnjah je zaradi prevelike hitrosti zavozil s ceste 55-letni Damjan Peternel. Okreval bo v 8 dneh zaradi pretresa možganov. V Mošu pa je zgubil nadzorstvo nad lastnim vozilom 42-letni Daniel Fabian, ki ni zadobil hujših poškodb.

Vlado Klemše

2. na krožni poti pod mont blancom

Ker smo šli na pot sredi tedna, na avtocesti ni bilo dolgih kolon, čakanja, zamud in podobnih, sicer za dopustniško obdobje že kar običajnih težav. V zelo gost promet smo se vključili le na avtocesti od Ivree proti Aostii, kjer se je v obeh smereh pretakala gosta vrsta francoskih, nemških, belgijskih in drugih avtomobilov, avtobusov in tovornjakov. V Courmayeurju, kjer smo se oskrbeli še z zadnjimi potrebščinami za večdnevno pešačenje, hrano, zemljevidi in predvsem raznimi informacijami, nas je sprejel pravi vrvež. Gneča je bila še večja zaradi sejma. Ker se je dan nagibal k večeru, nas pa je čakala še pot do planinske postojanke Elisabetta Soldini v dolini Veny, v Courmayeurju nismo po nepotrebnem izgubljali časa.

Courmayeur ima nadmorsko višino skoraj 1300 met

Streha Evrope: z leve Aguille Blanche (4107 m), Mont Blanc (4810 m) in Mont Maudit (4465 m)

rov. Tu ob vznožju ogromnega masiva Mont Blanca se neha glavna dolina. Čisto v zatrepu, preden cesta izgine v 12 kilometrov dolg predor, ki vodi na francosko stran, je naselje Entreves. Desno, proti Švici sega stranska dolina Ferret, od koder priteka ferreška Dora, ki se pred Courma-

yeurjem združi z reko, ki jo napajajo ledeniki doline Veny in ki je prav tako Dora. Obe dolini sta odprti za avtomobilski promet. V dolino Veny je mogoče pripeljati po (asfaltirani) cesti štirinajst kilometrov globoko, do jezera Combal, ob izteku ledenika Miage, skoraj dva tisoč metrov visoko.

S komercialnega vidika je zadeva mogoče upravičena, žal pa je čudovita ledeniška dolina povsem posejana z najrazličnejšimi odpadki. Povedati je treba sicer, da se upravitelji trudijo, da bi se stanje popravilo in da je ob cesti nameščeno zelo veliko posod za odpadke, ki jih tudi redno praznijo. Navada ali vprašanje vzgoje...

Dolina Veny je eno od izhodišč za pristop na Mont Blanc. Pravzaprav je iz doline, mimo koč Gonella (3071 metrov) nad ledenikom Miage, speljana na vrh običajna smer. Do zavišča Gonella je po ledeniku Miage približno tri ure hoje, od tod na vrh Mont Blanca pa še sedem do osem ur. Kako izgleda vzpon do zavišča Gonella so štiri člani skupine že ugotovili in sicer ob zaključku trekinga.

Mrak je silil iz doline, medtem ko so se okoliški tritisočaki še kopali v soncu, ko smo se pod težo prepolnih nahrbtnikov, spalnih vreč in druge krame vzpenjali proti zavišču Elisabetta Soldini, nad jezerom Combal, od koder se pravzaprav začena prava planinska peš pot TMB. S prenočiščem ni bilo težav, zaradi predhodne rezervacije.

V nedeljo v Lipici svečano odprli Galerijo Avgusta Černigoja

Velik prispevek slovenski likovni umetnosti

V nedeljo je bilo v Lipici slovesno odprtje galerije Avgusta Černigoja. Veliki mojster galerije, ki se je tako veselil, ni doživel. Galerija pa bo na dostojni način hranila Černigojeva dela, ki postajajo v naši kulturni zavesti vedno pomembnejša. Obiskovalci bodolajhko gledali dela iz različnih Černigojevih obdobij, ki bi lahko v sliki v vsaki svetovni galeriji moderne umetnosti. To lahko danes s ponosom zapišemo in poudarimo, saj so umetniku pričeli dajati priznanja, ki jih je zaslužil, dokaj pozno. Veliko časa je moral Černigoj čakati, da je

slovenska kritiška beseda postavila njegovo veliko slikarsko delo na pravo mesto. Pa še danes niso vsi v Černigoja prepričani. Nič hudega, Černigoj je bil umetnik, ki je delil javno mnenje, ki je želel ljudi s svojim delom sprovcirati, jim onemogočiti lažni odnos.

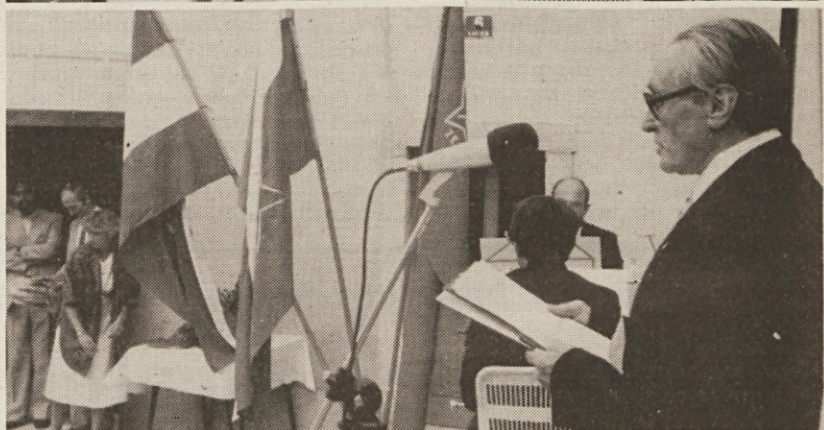
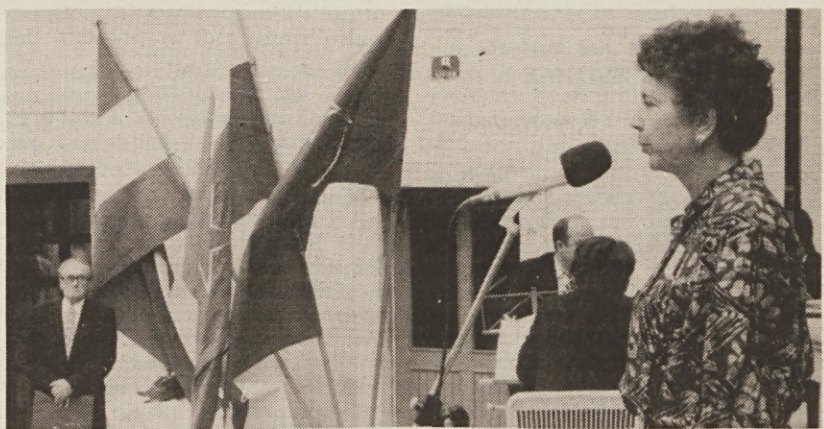
Nedeljsko svečanost je na žalost pogojevalo vreme, tako da so lahko izvedli le del predvidenega programa. Na prostoru pred galerijo se je zbrala velika množica ljudi iz obeh strani meje. Veliko je bilo umetnikov,

Černigojevih prijateljev, učencev in sploh ljudi, ki jim je bil mojster pri srcu, ki so ga imeli radi in verjeli v njegovo delo. Veliko je bilo kulturno-političnih delavcev, predstavnikov oblasti in raznih organizacij.

Goste je pozdravila ravnateljica Kosovelove knjižnice Lučka Čehovin, ki ima vsekakor velike zasluge, da so galerijo zgradili. Nato je spregovoril akademik Bratko Kreft. Govoril je o svojih srečanjih s Černigojem in o obdobju, ko je tudi med mladimi umetniki zavel revolucionarni veter. Bila so to leta po prvi svetovni vojni, leta, ki so bila izjemno plodna na umetniškem področju. Vrstili so se najrazličnejši izmi, njihova skupna oznaka pa je bila spremeniti svet, odvreči stare kulturne modele. Izbrisati sledove sladkobne meščanske umetnosti in jo nadomestiti z novo, revolucionarno umetnostjo, ki ne želi več živeti v muzejih, ampak želi biti sredi življenja, med ljudskimi množicami. Umetnost, ki ni več samo izliv čustev, ampak množičen krik novega sveta.

Kreft je citiral Černigojev proglas v reviji Tank. Govoril je o Kosovelu in o vseh tistih mladih umetnikih, ki so se hlastno ozirali po svetu in želeli prekoračiti preozke meje svoje domovine. Černigoj je bil tu med najbolj aktivnimi, potoval je, se zanimal za novo, prinašal nove ideje. Njegova pot seveda ni bila lahka. Oblastem je v Ljubljani postal kmalu nezaželen, v njem so videli nevarnega revolucionarja. Tudi njegove ideje so bile za meščansko miselnost preveč nove, preveč šokantne. Nemirni umetniški duh pa nikakor ni mogel dovoliti Černigoju kompromisnih rešitev. Vse do smrti je iskal nove izraze, se poskušal v najrazličnejših tehnikah, ustvarjal najrazličnejša avantgardna dela, ki so bila za jugoslovanski kulturni prostor novost.

Ko je Kreft nehal govoriti se je vtilil gost dež. Morala bi še spregovoriti dr.

Jure Mikuz in Sergij Cesar. Igralec SSG Anton Petje pa bi moral prebrati odlomke iz korespondence med Černigojem in Kosovelom.

Vreme pa seveda ni moglo izbrisati lepega vtisa, ki smo ga imeli ob obisku same galerije, ki je delo arhitekta Garzarolija. Tu seveda ne moramo mimo tega, da ne bi poudarili odločilne vloge Kobilarne Lipica in njenega direktorja Andreja Franetiča. Saj si je prav Kobilarna Lipica prevzela najtežje finančno breme novega objekta.

Galerija je vsekakor lepa, moderno zasnovana, tako da zaživijo Černigojeva dela v polni luči. To je dokazala tudi lepo postavljena retrospektiva umetnikovega dela. Slike, kolaži, razne konstrukcije so se nam zdele še lepše kot doslej. Ob zaključku lahko zapišemo, da je Lipica obogatila svojo ponudbo z vrhunsko galerijo, Slovenci pa imamo novo možnost, da se globlje soočimo z našim mojstrom.

ACE MERMOLJA

Strnjen prikaz celotnega zgodovinskega razvoja psihoanalize od začetka do danes

Spomladi letos je pri založbi Mondadori izšla knjiga, ki v strnjeni obliki prinaša celosten razvoj psihoanalize. Gre za prvo tovrstno publikacijo, ki skuša v celoti zaobjeti razvoj te znanosti posebnega statusa, s katero je naše stoletje postalo v nekem pomenu radikalno obeleženo. Da psihoanaliza ni znanost ali nekakšna oblika vednosti, ki bi se jo dalo varno spraviti v akademske, intelektualne ali zdravniške kroge, pač pa nekaj, kar je tu in se dogaja, na vsakem mestu, je dokazala tudi avtorica. Ne gre namreč spregledati njenega posluha do letnic in vsega napetega dogajanja, nesporazumov in razkolov, ki so se v kratki, toda izredno burni zgodovini psihoanalize vseskozi dogajali. Bržkone ni naključje, da je knjiga izšla letos: 90 let poteka, odkar je Sigmund Freud izdal prvo delo, *Studije o histeriji*, ki so že zamelek polnega odkritja tiste razsežnosti, ki bo kasneje poimenovana kot psihoanaliza ter razkrinkal skrivnost sanj, ko je ugotovil, da so sanje realizacija želje, s tem pa uvedel povsem novo odkritje: človekov nezavedni svet. Le tri leta kasneje je Freud napisal temeljni deli: *Razlago sanj* in *Psihopatologijo vsakdanjega življenja*. To nika-

kršen začetek, pač pa že popolnoma »zrela« psihoanaliza, kot jasno začenja oblika vednosti, ki je kot popolnoma novo in traumatično odkritje subvertiralo vso dotedanjo medicino, psihijatrijo, z odkritjem nezavednega pa tudi širšo filozofsko misel in človeško kulturo nasploh. Odkritje, kot pravi sam Freud, ki ga je mogoče primerjati s Kopernikovo ugotovitvijo, da Zemlja ni v središču osončja in kasneje z Darwinom, ko se je izkazalo, da se je človek z evolucijo razvil iz živali. Z odkritjem nezavednega pa je moralo človeštvo sprejeti še eno razočaranje. Zaveš je le drobec v primerjavi z nezavednim in od njega močno določen. »Gojite iluzijo o svobodi,« je dejal Freud, »toda žal vam moram priznati, da sem v tem oziru povsem nasprotnega mnenja.« Ob tem pa je psihoanaliza prinesla še neko temeljno, subverzivno in nerazrešljivo protislovje. Razrešitev nevroz, psihičnih motenj in obolenj, človekovega nezadovoljstva je mogoča s sprostitvijo naravnih sil in teženj, nagonov, ki so v človeku, toda vsa kultura in civilizacija sta se vzpostavili ravno z zatiranjem in sublimiranjem nagonov, na-

turnega primitivnega jedra, ki žene človeka k zadovoljstvu, k načelu ugodja. Zaradi nerazrešljivosti tega protislovja bi lahko dejali, da je subjekt že kot tak razcepljen, želja pa sama v sebi konstitutivno nemožna polne zadovoljitve. Prav temu protislovju je kasneje skušala ubežati vsa kasnejša generacija post freudovcev in neofreudovcev, ki se je v humanistično razsvetljevski in kulturološki obliki razvila predvsem v angloameriškem prostoru. Osnovo te »deviacije«, deviacije v kolikor pač ni »sprejela nase« bremena, razcepa, ki ga je odprl Freud s kritičnim, tako terapevtskim kot strogo teoretskim radikaliziranjem statusa subjekta, gre iskati že pri Gustavu Jungu in Alfredu Adlerju, Freudovima sodelavcema, s katerima se je moral kasneje raziti. Medtem, ko se je Adler spustil v družbeno tematizacijo, skušal aplicirati psihoanalizo na sociologijo ter gojil iluzijo močnega, svobodnega individualnega Jaza, se je Jung spustil v skorajšnji misticizem, odklonil Freudovo seksualno determiniranost ter uvedel zaprt univerzum simbolnih znakov, obenem pa tudi on vseskozi gojil iluzijo razsvetljevne kulture.

Avtorica nam v kratkih, toda koncizno zastavljenih poglavjih prinaša izrise sprva Freudovega osnovnega dela, nato pa vseh šol in teorij, ki so sledile, pri čemer skuša vselej izpostaviti tudi osnovna notranja teoretska trenja in konflikte. Tu se skriva običajno največja nevarnost zgodovinskih knjig, ki skušajo biti »objektivne«, »nepistranske«, zgolj poročati osnovna dejstva, takšna kot so v resnici bila. Takšen pristop k razmisleku o psihoanalizi nima nobenega pomena in je že vnaprej obsojen na nezadostnost: pri psihoanalizi ni mogoča objektivna vsestranskost, grobo rečeno, ne morejo imeti »vsi prav«, resnica je vedno le na enem mestu. Avtorica je to zahtevno nalogo dokaj dobro opravila, ne da bi knjiga kjerkoli izgubila na historično dokumentarni vrednosti, kar je navsezadnje njen osnovni namen, ter izvenela tendenciozno. Obenem pa si, kot smo poudarili, prizadeva pokazati na mesta, kjer so se stvari odločale, kje je bila iskana resnica in kje so od nje bežali, jo spregledali ali namensko popačili.

Dejali smo, da je imela avtorica posluh za letnice in za tisto, kar te letnice prinašajo. Letos poteka tudi pet let, odkar je umrl Jacques Lacan, ki je v zadnjih tridesetih letih z aplikacijo lingvistike in strukturalizma psihoanalizi nazaj povrnil svoje subverzivno jedro, konceptualiziral proizvodnjo subjekta kot učinek strukture in označevalca, njegovo vednost kot prakso pred vsakršno dejavnostjo ter s tem zadal psihoanalizi etiko ter poseben status, ki ni zvedljiv na običajno znanost. Ena izmed najbolj znanih Lacanovih formulacij, katere odkritje je Lacan pripisoval že Freudu je, da je nezavedno strukturalizirano kot govorica, kot jezik. Lacanova šola je povzročila nove kontradiktornosti znotraj polja psihoanalize, avtorica z njo zaključuje zgodovinski razvoj in pregled vede, ki je v vrtočnem razvoju burila duhove, ki ostaja še naprej odprta in katere doprinos v človekovo kulturo in znanost danes ni več mogoče spregledati.

Igor Škamperle

V nedeljo zaključek letošnjih Struških večerov poezije

Z znamenito manifestacijo "Mostovi", na kateri je nastopilo okrog 50 domačih in tujih pesnikov, so se v nedeljo slovesno zaključili letošnji 25. struški večeri poezije. Tudi letos so doživeli uspeh, ki jih uvršča med največje in najodmevnejše prireditve na svetu.

V soboto pa je bila osrednja večerna prireditev s predstavitevjo lika letošnjega laureata, dobitnika zlatega venca, ameriškega pesnika Allena Ginsberga. O njem je govoril makedonski pesnik in profesor na skopski univerzi Gane Todorovski, ki je med drugim poudaril, da smo lahko ponosni, da je letošnje priznanje namenjeno temu nemirnemu ustvarjalcu, Allenu Ginsbergu, pesniku, ki je poskušal tudi s svojimi nastopi v javnosti in z demonstracijami prispevati k mirolnemu sožitju vseh ideologij, religij, kultur, ras, jezikov in narodov.

Med pomembnejše prireditve jubilejnih struških srečanj je sodila tudi letošnja promocija novih pesniških zbirk. Med njimi so predstavili tudi izbor iz del Blaža Koneskega (v francoščini z naslovom *Singa* ter antologijo makedonske poezije, ki je izšla v Mehiki v španskem prevodu. Med novostmi pa je tudi knjiga *Zlati venec*, ki je posvečena dosedanjim dobitnikom najvišjega priznanja, katerega podeljujejo na Struških večerih poezije. Na koncu so predstavili še indijski publikacijo, ki je v celoti posvečena jugoslovanskim ženskam - pesnicam.

Poseben odmev je doživel tudi simpozij "Poezija - dialog med kulturami in civilizacijami", na katerem so med drugim ugotovili, da "pesmi vedno bolj odražajo duha naroda. Zato ni naključje, da se o Njegoševi dobi lahko veliko več naučimo iz njegovih pesmi kot iz zgodovinskih virov".

Prispevajte za
»Dijaško matico«

Nekoč so na ta tržaški pomol, ko se je še imenoval Pomol sv. Karla, privezovali velike ladje. Odkar je postal Molo Audace, pa služi samo kot mestni okras... (foto M. Magajna)

SLOVENIJALE

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Danes začetek 14. evropskega atletskega prvenstva v Stuttgartu

Italija s Covo računa na prvo zlato

Iz Stuttgarta naš dopisnik
BRUNO ERIŽMAN

STUTT GART — Kot prvo mesto ZRN bo od danes do nedelje Stuttgart gostil evropsko atletsko prvenstvo, 14. povrsti. Z otvoritvijo na Neckar stadionu se bo prireditev pričela ob 16.30 in bo do konca prvega dne že oddala štiri complete kolajne. Uradne izjave organizatorjev so usmerjene na velik optimizem glede tehnične ravni tega tekmovanja. Iz drobnih vesti, ki prihajajo iz raznih taborov pa se vse bolj uveljavlja prepričanje, da bo šlo predvsem za lov na kolajne, predvsem zlate. Glede kakovosti rezultatov, bo po vsej verjetnosti nekaj povedalo tudi vreme, ki je že nekaj dni deževno in tudi dokaj hladno. Meteorologi so celo za danes napovedali možnost dežja in

hladno vreme tudi za prihodnje dni. Otvoritev naj bi bila po zamisli režiserja zelo barvita. Včeraj popoldan so izvedli »generalprobe«, ki pa je bila pri mimohodu ekip kar dvakrat prekinjena zaradi napak pri izvajanju.

Zanimanje za EP se razumljivo stopnjuje. Pred blagajnami stadiona je nekaj daljših vrst ljudi, ki čakajo na vstopnice. Bolj malo verjetno je, da bo stadion za danes razprodan. Kakovost domače atletike je v zadnjem času dokaj vprašljiva in v zadnjem trenutku je odpadla vrsta atletov in atletinj, ki so računali tudi na višje uvrstitve. Zahodni Nemci bodo morali verjetno za svoje vzeti atlete in atletinje iz NDR, ki so kot edini v Stuttgart prispeli s posebnim poletom. Na letališču jih je čakalo več stotin ljudi, v glavnem lovci na avtograme. Vzhodni Nemci so bili glede razdajanja teh spominkov izredno radodarni in so si pridobili veliko simpatij. Od močnejših ekip so skupinsko prispeli tudi Sovjeti, večina ekip pa prihaja v majhnih skupinah.

V italijanskem taboru je razpoloženje dokaj dobro. Na politični fronti je neverjetno aktiven predsednik mednarodne in italijanske zveze Primo Nebiolo, med tekmovalci pa se polaga precej upanj na skakalca v daljino Evangelistija, na tekača čez zapreke Lambruschinija, na metalca krogla Andreia, na štafeto 4x100 m in na specialistko v hitri hoji Salce. Poglavlje zase je seveda Cova.

Med Jugoslovani se dobre uvrstitve pričakujejo od Mačeva (400 m), od Popovića (800 m), od štafete 4x400 m, v kateri bo tekkel tudi mladi Melnjak. Od deklet pa od Slobodake Čolović (800 m) in Snežane Pajkić (1500 m). Za vse bo sicer kolajna previsok cilj. Tehnična komisija je včeraj nekoliko ublažila kvalifikacijske norme za vstop v finalna tekmovanja. Ostajajo pa še vedno ostre. Prvih 12 bo na vsak način imelo dostop do odločitev. Za met kopja je bila na primer določena razdalja 79,50 m, rezultat katerega se zaradi uvedbe novega kopja trenutno dosega bolj poredkoma. V današ-

njem prvem dnevu bodo padle odločitve v ženskem maratonu, metu krogle za ženske, v hoji na 10 km za ženske in v moškem teku na 10 tisoč metrov, kjer je Italijan Cova ponovno velik favorit za zmago.

totalcio

Arezzo - Empoli	X
Atalanta - Virescit	1
Cagliari - Torino	X
Casertana - Fiorentina	1
Cavese - Inter	2
Cesena - Lazio	X
Cremonese - Sampdoria	X
Genoa - Palermo	X
Lecce - Juventus	2
Piacenza - Bari	1
Spal - Napoli	2
Triestina - Ascoli	1
Udinese - Bologna	1

K V O T E

13 (52 dobitnikov)	35.323.000 lir
12 (1868 dobitnikov)	981.000 lir

Šah: dvboj za svetovni naslov

Kasparov-Karpov remi v 11. partiji

LONDON — Enajsta partija šahovskega dvboja za svetovni naslov med prvakom Kasparovom in izzivalcem Karpovom se je končala po 41. potezi z remijem. Razpleti na šahovnici so bili dokaj razburljivi, naposled pa sta se šahista sporazumela z delitvijo točke. Bele figure je včeraj imel Karpov. Po 11 partijah je izid 6:5 za Kasparova.

Na svetovnem prvenstvu v Montrealu

Kanuistu Šabjanu srebrna kolajna

MONTREAL — Na svetovnem prvenstvu v Montrealu je jugoslovanski kanuist Ivan Šabjan zasedel na 10.000 m odlično drugo mesto za Romunom Macarencujem. Šabjan se je na tem prvenstvu res dobro odrezal, saj je bil pred dnevi na progi 1000 m tretji. V Montrealu so bili najuspešnejši predstavniki Madžarske ter Romunije, Italijani pa so na tem SP ostali brez odličij.

V prvem kolu italijanskega nogometnega pokala

Spodbuden začetek Triestine

Triestina - Ascoli 2:1 (1:0)

STRELCI: v 15. min. Romano, v 61. min. Scarafoni, v 85. min. Salvadè. TRIESTINA: Gandini, Baniato, Orlando, Dal Prà (v 81. min. Salvadè), Costantini, Menichini, De Falco, Strap-pa, Di Giovanni (v 70. min. Scadia), Romano, Iacirini.

ASCOLI: Corti, Destro, Agahitini, Iachini, Perrone, Dell'Oglio, Bonomi, Trifunović, Scarafoni, Brady, Greco (v 76. min. Vincenzi).

SODNIK: Pairetto iz Turina.

V prvem kolu italijanskega pokala je Triestina premagala prvligaša Ascolija in tako opravila dober korak do uvrstitve v naslednje kolo. Premo-č tržaške ekipe je bila veliko bolj očitna, kot kaže izid. Tržačani so bili namreč skozi vso tekmo boljši na igrišču in so imeli vrsto zrelih priložnosti za zadetek, ki pa jih niso izkoristili. Ascoli pa je izenačil z eno izmed edinih dveh dobrih priložnosti, ki sta so

mu ponudili.

Ascoli je na področju pripravljenosti še nedorasel Triestini. Marsikateri igralec »črno-belih« je še zelo daleč od zadovoljive kondicije. (To velja predvsem za Bradyja). Nasprotno, pa je Triestina že razmeroma dobro pripravljena, poleg tega pa nima nika-kršnih težav glede na skupno igro, saj je ekipa nespremenjena. V tržaški enajsterici so se izkazali De Falco, Iachini, Orlando, predvsem pa Romano, ki je bil najboljši na igrišču. (Igor Pavletić)

Udinese - Bologna 1:0 (0:0)

STRELEC: v 58. min. Barbadillo.

UDINESE: Brini, Galparoli, Storgato, Colombo, Edinho, Galbagini, Chierico, Tagliaferri, Zanone (od 87. min. Del Fiume), Criscimanni, Barbadillo.

VIDEM — Na zelo razmočenem igrišču je Udinese z zadetkom Barbadilla zaslužen premagal Bologno in tako osvojil predragoceni točki za

uvrstitev v drugo kolo tega tekmo- vanja.

IZIDI 1. KOLA

SKUPINA 1: Pescara - Como 1:1; Casertana - Fiorentina 1:0; Arezzo - Empoli 0:0. SKUPINA 2: Cavese - Inter 1:3; Udinese - Bologna 1:0; Catanzaro - Catania 1:1 (jutri v 2. kolu: Catanzaro - Udinese). SKUPINA 3: Lecce - Juventus 0:2; Cremonese - Sampdoria 0:0; Reggiana - Monza 0:0. SKUPINA 4: Milan - Sambenedettese 1:0; Triestina - Ascoli 2:1; Parma - Barletta 1:0 (jutri v 2. kolu: Triestina - Milan). SKUPINA 5: Cesena - Lazio 0:0; Spal - Napoli 0:2; Vicenza - Taranto 0:1. SKUPINA 6: Atalanta - Virescit 2:1; Genoa - Palermo 1:1; Brescia - Messina 1:0. SKUPINA 7: Cagliari - Torino 2:2; Siena - Avellino 2:0; Pisa - Modena 2:2. SKUPINA 8: Roma - Campobasso 3:0; Verona - Perugia 1:0; Piacenza - Bari 1:0.

2. kolo bo jutri.

PRED TEKMO S TRIESTINO Nogometaši Milana danes gostje Krasa

Kaže, da bo tudi v letošnji sezoni repensko igrišče sedež treningov italijanskih prvligašev in drugoligašev, ki se bodo v Trstu spoprijeli z mestnim drugoligašem (v pokalu in prvenstvu). V soboto so bili gostje Krasa nogometaši Ascolija, danes pa bo v Repnu Berlusconi Milan, ki bo jutri v okviru italijanskega pokala igral proti Triestini

Pellicaniju turnir Baum

GORICA — Milančan Enrico Pellicani je osvojil 11. teniški turnir Giovanni Baum, ki ga je v Gorici pripravil krožek Zaccarelli. V finalnem srečanju je Pellicani s 6:1, 6:7, 6:4 odpravil Sergia Venturija iz Bologne. Med ženskami pa je na najvišjo stopnico stopila Anna Benzon iz Trevisa (zmagala je tudi lani), ki je premagala (6:3, 6:1) Rimljanko Claudio Gregori, ki je na 16. mestu italijanske rang liste.

VESLANJE: na SP v Nottinghamu ZMAGOSLAVJE ITALIJANOV

NOTTINGHAM — Na 13. svetovnem prvenstvu v veslanju je Italija dosegla prvo zmago: v absolutni kategoriji je osvojila eno zlato kolajno z dvojnimi dvojcem (Prescicali in Begeri) in po dve srebrni z dvojcem brez krmarja in z dvojcem s krmarjem; v lahki kategoriji pa dve zlati kolajni s četvercem brez krmarja in z osmercem, ob tem pa še vrsto izredno dobrih uvrstitev. Skratka, Italija je v tem športu postala prava velesila.

Jugoslovani pa se vračajo iz Nottinghama z enim šestim mestom z dvojcem brez krmarja. Značilno za to prvenstvo je, da so se zahodne države povsem približale vzhodnim.

ABSOLUTNA KATEGORIJA: četverec »s«: 1. NDR, 2. Nova Zelandija, 3. ZDA. Dvojni dvojec: 1. Italija, 2. Bolgarija, 3. NDR. Dvojec »brez«: 1. SZ, 2. Italija, 3. NDR, 6. Jugoslavija. Enojec: 1. Kolbe (ZRN), 2. Karppinen

Fin.), 3. Jakuša (SZ). Dvojec »s«: 1. V. Britanija, 2. Italija, 3. NDR. Četverec »brez«: 1. ZDA, 2. ZRN, 3. NDR. Dvojni četverec: 1. SZ, 2. Poljska, 3. Kanada. Osmerec: 1. Avstralija, 2. SZ, 3. ZDA.

LAHKA KATEGORIJA: enojec: 1. Avstralija, 2. Danska, 3. ZDA. Četverec »brez«: 1. Italija, 2. V. Britanija, 3. Španija. Dvojni dvojec: 1. V. Britanija, 2. Francija, 3. Kanada. Osmerec: 1. Italija, 2. SZ, 3. ZDA.

Vinicio pri Avellinu?

AVELLINO — Vse kaže, da bo novi trener prvligaša Avellina Luis Vinicio, ki naj bi zamenjal Robottija, ki je še v »kratkem stiku« z vodstvom kluba.

Wilander uspešen

CINCINNATI — Finale Grand Prix turnirja: Wilander (Šve.) - Connors (ZDA) 6:4, 6:1.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Motociklizem: VN San Marina

MISANO ADRIATICO — Tudi nedeljska tekma v Misano ni odločila svetovnega prvaka v kategoriji 125 ccm. Zmagal je Avstrijec Aunger pred Italijanom Cadaloro in Gresinijem. Na lestvici za SP vodi Cadaloro (110 točk) pred Gresinijem (99).

V kategoriji 250 ccm je nepričakovano zmagal Japonec Taira, v 500 ccm pa je bil po pričakovanju prvi Američan Lawson.

Lazarek trener Poljske

VARSAVA — 48-letni Wojciech Lazarek je novi zvezni trener poljske nogometne reprezentance. Zamenjal je Piechniczeka, ki je dal ostavko po SP v Mehiki.

Hinaultu »Coors Classic«

BOULDER (ZDA) — Ameriška kolesarska dirka »Coors Classic« se je končala z dvojnjo zmago Francije. V moški konkurenci je bil prvi Bernard

Hinault pred Američanom Lemondom in Avstralcem Andersonom, v ženski konkurenci pa je slavila zmagalo Longova pred Američankama Ehlersova in Thompsonovo. Četrta je bila Italijanka Maria Canins.

totip

1. — 1. Dorva	X
2. — 1. Bugrino	2
2. — 1. Candial	1
2. Ditre Mo	2
3. — 1. Citrubur Mo	X
2. Delivery	1
4. — 1. Bels di Piella	1
2. Montepin	X
5. — 1. Allians	2
2. Crino Effe	X
6. — 1. Dibattito	2
2. Bisante Pi	1

K V O T E

12 (62 dobitnikov)	4.904.000 lir
11 (682 dobitnikov)	404.000 lir
10 (7.718 dobitnikov)	38.000 lir

KOŠARKA: po lepi zmagi na turnirju v Lignanu

Stefanel drevi proti ljubljanskemu Slovanu

Končni zmagovalac tradicionalnega tridnevnega turnirja v Lignanu je Stefanel iz Trsta.

Tržaška peterka je v zadnjem kolu klonila proti novopečenemu prvligašu iz Vidma (101:90), toda zmagi v prvih dneh kolih sta ji omogočili, da ohrani prvo mesto pred Giomom iz Benetk, goriškim Segafredom ter samim Fantonijem iz Vidma, ki je na tem turnirju osvojil končno zadnje mesto z dvema osvojenima točkama.

Tržaška vrsta je na tem turnirju pokazala že zadovoljivo uigranost. Trener Bogdan Tanjević se je pozitivno izrekel o novem ameriškem orjaku Davu Feitlu, tako da zgleda, da bo v Trstu tudi ostal, če ga ne bodo zadnji trenutek poklicali v ZDA.

Stefanel bo že danes zaposlen, v okviru turnirja Alpe-Adria se bo na-

mreč srečal z ljubljanskim Slovanom. Tekma bo v tržaški športni palači ob 20.30.

TURNIR ALPE - ADRIA

Mineral Slovan - Gradine 83:80 (45:38)

MINERAL SLOVAN: Vide 4, Blaznik 7 (2:2), Jamšek 3 (1:2), Kompara 18 (4:4), Besedič 7 (3:4), Brodnik 29 (5:7), Alibegović 2 (2:2), Muha 13 (1:2).

GRADINE: Vlačić 12 (2:5), Poljak 19 (9:10), Milekić 12 (0:1), Paravinja 6 (2:2), Begonja 17 (2:2), Mofardin 11 (1:2).

LJUBLJANA — Ne brez težav, toda povsem zaslužen za ljubljanski Mineral Slovan sinoči doma premagal puljsko moštvo Gradine. Naj-

boljša pri Slovanu sta bila Brodnik in Kompara, pri gostih pa Poljak in Begonja. (B. K.)

obvestila

TPK SIRENA obvešča, da bo v nedeljo, 31. t. m. regata za letošnje tečajnike v razredu »optimista«. Vsi zainteresirani naj pridejo v nedeljo ob 9. uri na pomorski sedež. Start je predviden ob 10.30. TPK Sirena obenem obvešča tečajnike, da so treningi vsak dan dopoldan in popoldan. Za pojasnila telefonirati na tel. št. 422696.

KK BOR obvešča mladince (letniki 1969, '68 in '67) in člane, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 1. septembra, ob 18.30 na stadionu »1. maja«.

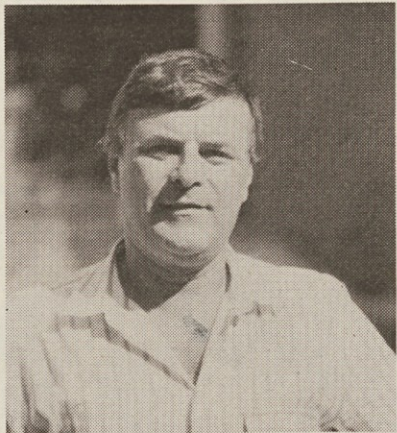
Pogovor z D. Ronerjem ob združitvi Doma Agorest in Sovodenj

»Le z združenimi močmi bomo lahko dosegli pomembnejše rezultate«

V teh dneh je skupina dvajsetih odbojkaric goriškega Doma Agorest, katerim so se pridružile nekatere članice sovodenjske postave, na predprvenstvenih pripravah na Bledu, kjer trenirajo pod strokovnim vodstvom Mirana Strgarja in ob organizacijski pomoči Igorja Gomiškega. Članice bodo na pripravah ostale teden dni, nakar se bodo na Bled napotile mlajše odbojkarice goriškega združenja, ki bodo na Bledu ostale do konca meseca. Tudi v tem slučaju bo tehnično vodstvo prevzel Miran Strgar, kateremu bodo pomagale nekatere članice Domove ekipe.

O pripravah Domovk na Bledu ni kaj dosti povedati, saj treningi in življenje teče po ustaljenih tirnicah kot v prejšnjih letih. Letošnja novost pa zadeva nekaj drugega, kar se je v tem času v goriških odbojgarskih krogih že šušljalo: združitev ekip Doma Agorest in Sovodenj. O tem smo se pogovorili s predsednikom odbora Dinom Ronerjem. Odbor, ki je nastal pred kratkim in v katerem so člani obeh društev, bo imel nalogo, da pripravi program dela ter skrbi za uspehe združenih ekip. Skupino, poleg predsednika Ronerja, sestavljajo še Zlatko Vižintin, podpredsednik, David Devetak, tajnik ter odborniki Rajko Petejan, Davorin Paulin, Igor Petejan, Igor Gomišek in Ivo Rojec.

»Kako je prišlo do združitve med obema skupinama?«

»Tudi na ženskem odbojgarskem področju, kar zadeva Goriško, smo spoznali, da le z združenimi močmi bomo uspeli doseči pomembnejše rezultate. S tem pa bi naše delo bilo bolj vrednoteno tudi v italijanskem prostoru, kar pomeni tudi, da bi našo narodnostno stvarnost prenašali širši javnosti. Te misli so bile skupne nekaterim odbornikom obeh društev, tako da smo stvarno začeli razmišljati, kako premostiti težave, ki so nas pestile. In prav v združitvi moči smo videli rešitev marsikaterega vprašanja. Ustanovili smo odbor, ki je določil glavne smernice dela in določil, kako bo to

zduževanje potekalo. Shematično povedano, bomo z združno ekipo, ki se bo imenovala Agorest, nastopili v prvenstvu D lige (upati pa je, da nas bo federacija vključila v C ligo), 1. ženske divizije in v prvenstvu under 16. Kar zadeva mladinski sektor, under 14 in minivolej, pa bo ta še vedno v režiji Doma Agorest in Sovodenj. S tem smo hoteli, da bi tudi za bodoče obdržali odbojgarsko osnovo v obeh društvih.

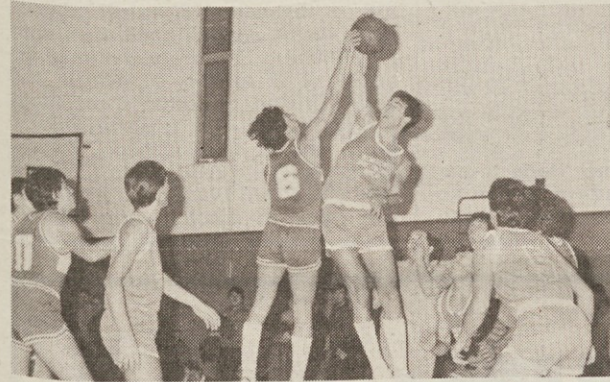
Naš krstni nastop, kot združena ekipa Agorest, bomo imeli na turnirju Sloge, kjer bodo prisotne kakovostne ekipe, kot so Meblo, Fužinar, Koper, Nova Gorica in Sloga. Uradna predstavitev ekip pa bo sledila konec septembra v Sovodnjah, kjer bomo ob tej priložnosti pripravili tudi turnir.

Ob tem pa bi rad še nekaj povedal. Združitev trenutno zanima dve društvi, Dom in Sovodnje. To pa ne pomeni, da bo tako tudi vnaprej. Naš cilj je, da bi na Goriškem sestavili organiziran in kakovostni odbojgarski center za dekleta, kar pomeni, da bodo vanj, poleg Domovk in Sovodenjk, lahko pristopile tudi druge odbojkarice.

Tudi na Goriškem, vsaj kar zadeva odbojgarsko področje, doživljamo proces združevanja, ki, po vsej verjetnosti, bo postal neizbežen čez nekaj let tudi za druge športne panoge. Val - Naš prapor pri moških, Dom - Sovodnje pri ženskah pa sta primera, ki ne smeta ostati osamljena. R. Pavšič

Naša košarkarska društva pred začetkom sezone

Cilji, načrti, težave . . .

V zamejstvu se uradno košarkarsko tekmovalno obdobje še ni začelo, slovenska društva pa že snujejo načrte ter izpopolnjujejo odnosno obnavljajo igralske zasedbe in strokovna vodstva. Podajmo kratek pregled predprvenstvene dejavnosti naših košarkarskih društev.

BOR
Priprave se bodo začele 1. septembra, po informativnem sestanku, na katerem bo potrjeni trener Vatovec seznanil mladince in člane s svojimi vadbenimi načrti. Glede igralske zasedbe pa gre naglasiti, da bo najbrž prišlo do precejšnjih sprememb: Brežana Barut in Corbatti se vračata v vrste matičnega društva, veliko pričakovanje pa vlada za odločitve Jadranovega kapetana Žerjale, ki je izrazil namero, da bi opustil nastopanje pri naši združeni ekipi. Pravcar, da bi opustil nastopanje pri naši združeni ekipi. Pravcar, da bi opustil nastopanje pri naši združeni ekipi. Pravcar, da bi opustil nastopanje pri naši združeni ekipi. Oba bi utegnila prestopiti k Boru.

BREG
Pogajanja z Borom bodo za dolinsko društvo bržčas odločilna. Kar nekaj igralcev iz Brega krepi vrste mestnega društva, slednjemu pa gre priznati, da je omenjene igralce vzgojil v dokaj zanesljive košarkarje. Dokončnih odločitev še niso sprejeli, računajo pa, da bo položaj jasen že prve dni naslednjega meseca, ko se bodo začele priprave.

DOM
Goriško društvo si je za prihodnjo sezono zadalo nadvse dalekosežne cilje, seveda pod pogojem, da bo prišlo do predvidenih okrepitev. Če se bodo načrti ugodno obnesli, utegne Dom v prihodnjem prvenstvu odigrati vidno vlogo, še več, sposobno se bo potegovati za napredovanje v D ligo.

Priprave se bodo predvidoma začele 1. septembra, nakar predvidevajo, da se bodo podali v Kranjsko goro na nekajdnevno kondicijsko vadbo. Trenersko mesto je zaenkrat še nezasedeno, vprašanje pa nameravajo rešiti v kratkem.

KONTOVEL
Kontovel se nahaja v precejšnjih težavah. Mladi ter obetavni center Štoka bo najbrž prestopil k Jadranu, bivši jadranovec Vremec pa se namerava vrniti v matični klub Polet, poleg njiju bodo najverjetneje odšli tudi Nabrežinci Ušaj, Pertot ter Gruden, ki bodo okrepili zasedbo matičnega Sokola. Če bo Kontovel utegnil zadržati vsaj nekaj omenjenih igralcev, bo lahko nastopil v promocijskem prvenstvu, v nasprotnem primeru pa bo vodstvo prisiljeno odrediti se mlademu ter nadarjenemu trenerju Medenu iz Senožeč.

POLET
Novinec v promocijski ligi se spopada z obilico težav organizacijskega značaja. Postavlja se celo vprašanje ali bo opensko društvo moglo nastopiti v promocijskem prvenstvu. O perečem vprašanju bodo vsekakor razpravljali na sestanku, ki ga je odbor sklical za naslednje dni.

SOKOL
Nabrežinsko moštvo bo nastopilo v prvenstvu prve divizije. Ekipa bo znatno ojačena, kajti predvidena je vrnitev Ušaja, Pertota in Grudna, ki so v pretekli sezoni branili barve Kontovela. Začasno se je k Jadranu preselil mladinec Aljoša Terčon. Vprašanje trenerja je zaenkrat še nerešeno, saj je Jure Krečič sklenil sodelovati s Petrom Brunnom pri torkovem vodenju združene ekipe. Kljub pomanjkanju domačega trenerskega kadra pa bo rešitev znana že konec meseca. (pv)

Na slikah: z lanskega slovenskega derbija Kontovel Electronic Schop - Bor Radenska (levo) in trenutek s prvenstvene tekme Doma (desno).

47. iskanje trenutkov

piše: Igor Škamperle

Zgodni smo še in sonca zaradi visokih obdajajočih gora še ni, prevzema pa nas jesensko mehko razpoloženje. Ponujajo se nam slikoviti prizori, Matevž kar naprej vzdihuje, razveselimo se obarvanega drevja in grmovja. Češminove jagode zorijo, posamezno gorsko drevje se otresa suhega rumenorjavega listja. Prevzame nas vse to, Bogdan modro ugotavlja, da se nam pozna, da smo bili prikrajšani za vse te bogate jesenske prizore.

Po teh hribih in dolinah bi se zdaj kar cele dneve potepal, najraje bi ustavil čas, da bi lahko vse v miru pogledal brez občutka, kako vse skupaj hiti in odteka, se neizbežno spreminja. Vedno sem imel rad jesenski čas, nekaj posebnega se tedaj razkriva. Toda morda je človek prav tedaj, ko že misli, da si uspel ujeti čas v njegovi negibnosti in pogledati stvari v oči, najbolj prevaran. Jesen se v gozdove priplazi skorajda nevidno. Sprva je med zelenim in blede zelenim drevjem le tu in tam nekaj rjavorumenega listja, da človek še ne more reči: Joj, kako lepe jesenske barve. Ne more zaradi bledikavega zelenja, ki ga je vendar še povsod opaziti. Kljub temu pa se že tedaj najde v gozdu kako na pol golo drevo, s katerega se osipava poslednje suho listje.

Potem pa pride dan, ko presenečen obstaneš pred hosto in si začudeno misliš, da je že povsem jesensko in ne moreš se ubraniti obžalovanja, da si spet, tudi letos, zamudil tiste dneve, ko bi jasno začutil in doživel sam prihod nastajajoče jeseni. Na mah je tu pred teboj v polnem razmahu in le vprašanje sonca, vetra in dežja je, kdaj se bo obarvano listje odzibalo na tla. Naslednji dan pa si še bolj presenečen, ko že vsepovsod štrlijo v zrak strahotne gole veje. Saj so umrle, ne da bi opazil.

Hodimo navzdol, skorajda hitimo, ne da bi vedel zakaj in iz orumenelih gozdičev prihajamo v svetle bambusove gošče. Veliko trekingašev srečujemo. Večinoma so to ljudje, ki nimajo pojma o naravi in si z denarjem kupujejo doživljaja. Tujci se mi zdijo v tej divjini, pa še zoprnj so povrhu vsega, sploh ne pozdravljajo, če pa slučajno kdo kaj zamolija, mu odvramo: Crkn! Takšni smo, čeprav se zavedam, da nimamo nikakršne pravice jim odrekati svojega veselja. Morda so nam zoprnj zato, ker za svoj užitek potrebujejo veliko manj zahtevne stvari. Tisto, kar se nam zdi banalno, njim zadostuje, da se počutijo pomembni pustolovci.

Niže spodaj v džungli je jesenske lepote konec, vse je še zeleno, le pogledi na višja pobočja ne morejo zatjati časa. Popoldne smo v Čumrun-gu, prijetni gorski vasi, nekje na pol poti do Pokre. Za danes je hoje dovolj. Zvečer se gore obarvajo, vrhovi in svet, ki sem ga vzljubil, ostajajo za nami. Danes smo še zadnjič tu, v Himalaji, prihodnost pa je kot vedno odprta in nepredvidljiva. Ne razmišljam, ali se bom še vrnil, zdaj vem, da bi po tej hriboviti deželi še hodil, nič bi ne imel proti, če bi do Pokre bilo še deset dni hoje.

Presenečen sem, ko mi celo po domačih krajih ni dolgčas, čeprav vem, da je zdaj v belih apnenčastih gorah pozna jesen, na primorskih gmajnah pa sončni dnevi in rumene trave z rdečim rujem, a sonce izginja tam daleč nekje, med nehom in morjem. Sadje je zrelo in vse tisto, kar je nekoč bilo, se nedololočljivo prepleta s tistim, kar je in kar bi moralo biti, ki pa se, nerazumljivo zakaj, v resnici verjetno ni dogodilo. Toda zdaj, ko smo sesto-

pili s Himalaje v mehko globokih dolin, se vse skupaj staplja v en sam preplet, izgubil sem zmožnost ocenjevanja, od tod zdaj ni več mogoče vedeti, kam vodi smer, nisem sposoben več razločiti, kaj je pot, kaj pa je postopanje na mestu. Zlasti žareči oblaki, nizko plovejo po nebu, toda ali je mogoče vedeti, kam se premikajo? Naprej ali nazaj?

V temni izbi nas star možakar iz plemena Gurka postreže z dal batom, rižem in lečo. Kot že vse te dni. V šumenje reke, ki napolnjuje dolino, ležečo med strmimi gorami, se občasno oglasi osamljen klic nočne ptice.

»NAMASTE«

Namaste, spet namaste! Bog v tebi, spet med mladimi s počrnelimi obrabi, zdaj morda na drugačen način. Predvsem se zdaj zavedam, da je ta dežela, tudi gore, po katerih oni sicer ne hodijo, ker domujejo tam bogovi, da je vse to njihovo. Samo njihovo. V svežem jutru zapustimo Čumrun-gu, sredi gorskih pobočij ne meni za življenje v svetu, edina zgodovina, ki se tu dogaja, je vsakodnevna pot sonca, ki obstaja kot merilo rojstvu in smrti. spuščamo se v dolino Modi Khole in kmalu utonemo v gozdovih. Fantje se ustavljajo po čajnicah, z Androm pa jo kar mahava naprej, v sončnem dopoldnevu sva v Landrun-gu, dolgi, razpetegnjeni vasi. Na poljih ženske in otroci delajo, pospravljajo pridelke, riž, lečo, proso, koruzo, mokški se ukvarjajo z živino. Nekateri otroci so radovedni, gledajo, morda nekaj pričakujejo, revni so z velikimi, napetimi trebuhmi zaradi podhranjenosti. Sredi izkrčenega gozda vztrajajo revne domačije, kolibe in skromna polja. Ljudje tu živijo zato, da preživijo. Enostavno. Morda verjamejo v bele bogove. Skoraj gotovo.

Gore so že oddaljene, le še Hiunculi in Južna Anapurma se prikazujejo, odeta v deviško belino, iznad bližnjih zelenih in rjavorumenih gričev. Zdj pravzaprav razumem, zakaj je toliko ljudi nepalska Himalaja osvojila, da so se morali vedno znova vračati, mnogi med njimi se tudi niso več vrnili domov, pokopani nekje med večnim snegom in ledom. Saj ne gre samo za vzpone na goro, na deviške vrhove, prav tako ne zgolj za sračanja z ljudmi, revnimi, ki pa se svoje revščine ne zavedajo, oni svojega življenja nimajo za revno. Tudi za hojo po dolinah ne gre ali za vse troje skupaj, ne gre za neko preprosto avanturo. Najbrž se vse to svojevrstno prepleta tudi z vsem, kar človek prinese od doma, pa potem, ko se vračaš, s tistim, kar ti je dalo potovanje in se ti tako nujno spremeni ves vsakdan. Obeleženi z doživetimi srečanji ne moreš več nazaj, toda ne vem, ali je potlej lažje, ali težje ževeti.

Za kosilo sva z Andrejem v Damphusu, Borut je kajpak že tu, čaka nas že kake pol ure, kmalu pridejo še Bogdan, Beni in Matevž, le Lucijana ni bilo od nikoder. Riž z lečo se prilije, pivo gladko teče v sugo grlo, sonce greje in kar vroče je. Dlje časa se ustavimo, našega Lucianota pa še vedno ni in nadaljujemo pot. Popoldne se dokončno spustimo s hribov, žal mi je, da je hoje po gorskih dolinah in vaseh konec. Riževa polja rumenijo v lahkem in toplem jesenskem zraku, s poslednje vzpetine mi ogled uhaja v daljna obzorja, kjer se razteza brezciljna ravnina. Nebo je popolnoma jasno, toda ničesar ne vidim, morda je edino kar vem, to, da me zdaj čaka dolina. Mogoče bi temu poglavju lahko dal naslov: sestop z gor.

Marko Ban (Jadran): »Naš uspeh sad trdega dela že od mladih nog«

Občinstvo, ki sledi moštvenim športnim panogam, ima navadno težnjo, da si v neki ekipi poišče in najde svojega posebnega ljubljence, oziroma tekmovalca posameznika, ki v moštvo izstopa po nekaterih posebnih kvalitetah, naj bo to tehnična dovršenost, fizične sposobnosti, simpatija, inteligentnost ali karkoli že, v vsakem športnem kolektivu je nekdo, ki ga publika izvoli za »svojega« in s katerim pogostoma istoveti celotno moštvo.

Menimo, da ne pretiravamo in da ostalih igralcev ne prikrajšamo za ničesar, če na tem dnevniku zapišemo, da je nosilec take vloge v Jadranovem moštvu Marko Ban.

Marko je namreč tisti igralec, ki je vzporedno z ekipo napredoval od promocijske lige in svojo storilnost izboljševal vsako sezono, tako da je bil tudi v lanskem B ligi eden izmed najboljših košarkarjev v absolutnem merilu. Poleg tega je on tisti, na katerega se ljudje najraje obračajo za karkoli, včasih tudi za neumnosti. Kljub temu je on vedno na razpolago, nasmejan in dobre volje. Nikoli se še ni osorno in nevljudno vedel, čeprav bi verjetno

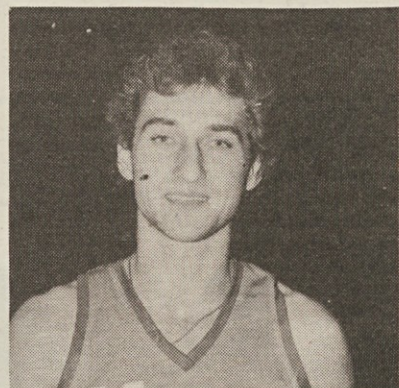
marsikoga spravljalo ob živce dejstvo, da si v javnosti (v naši mali javnosti) ne more privoščiti resnejšega pogovora s prijateljem ali z lastnim dekletom, ne da bi ga pri tem različni ljudje oblegali in sistematično prekinjali.

Tudi v letošnji sezoni bo Marko branil Jadranove barve, navzlic vsem govoricam o njegovem prestopu v vrste kaknega prvoligaša. Tudi zaradi tega je njegovo ime verjetno tesneje povezano z Jadranom, kajti vsi tisti, ki so vsaj enkrat gledali Jadranovo tekmo, vedo, koliko ta igralec pomeni moštvu. Sedaj pa dovolj. Ne bi radi, da bi nas kdo obtoževal namerne apolo-logije Markovih kreposti.

Z Markom smo pokramljali na kratko o prihajajoči sezoni, ki za našo združeno ekipo sovpada s pričetkom novega ciklusa.

»Minulo sezono bi lahko ocenili za prvo, v katerem ste zabeležili neke vrste zastoja. S kakšnimi občutki stopaš v novo sezono in kako gledaš na vse spremembe, ki so nastale?«

»Praktično začenjamo vse na novo. To mi zaenkrat ne povzroča nobenih

posebnih občutkov ali bojazni. Menim, da smo sedaj tu in da je treba kot vedno poprijeti in temeljito delati. Eventualne rezultate pa bomo ocenili in obravnavali kasneje.

»Letos si po svojem stažu in verjetno tudi anagrafsko najstarejši igralec v ekipi. Bo to terjalo dodatnih dolžnosti ali sprejetje posebne vloge v notranjosti moštva samega?«

»Mislim, da ne. Prepričan sem, da ne. Staž in starost, oz. izkušnost nista razloga za spremembo mojega statusa v sklopu ekipe. Moja vloga bo pri Jadranu vedno ista. Edino kar lahko naredim, je svetovanje in posredovanje lastnih izkušenj mlajšim soigralcem. To pa je v vsakem moštvu povsem naravno.

»Kaj pa o tvojem igranju na višjih tekmovalnih nivojih?«

»Na podobna vprašanja sem odgovoril že neštetokrat. Dejstvo, da sem pri 26 letih še tu, pomeni, da se verjetno ne bom ukvarjal profesionalno s košarko. Postopoma bom moral resno misliti na ustvarjanje svojega bodočega življenja in nujno odmeriti manj časa športni dejavnosti.

»Misliš, da je pojav Jadrana v naši sredini res neponovljiv, kot pravijo nekateri, ali da imamo pogoje in potencial za ohranitev tega nivoja in za eventualna nadaljnja napredovanja?«

»Na to vprašanje bi težko odgovoril. Zavedam se, da je bilo v naši generaciji nekaj posameznikov z odličnimi

predispozicijami, toda prepričan sem, da je bil naš uspeh vezan predvsem na trdo delo že od mladih nog. Trenutno je nekaj perspektivnih košarkarjev pri nas, ki mnogo obetajo. Odvisno bo predvsem od njihove pripravljenosti na temeljito delo. Menim, da je največja hiba slovenske košarke še vedno v neustreznih organizacijski strukturi. V tem pogledu smo še zelo daleč od optimalne stopnje.

»Kaj pričakuješ od letošnje sezone?«

»O rezultatih ne bi govoril, tudi ker je v tem trenutku še nesmiselno. Rad bi, da se enkrat za vselej spremenijo meddruštveni odnosi, da bi se društva končno zedinila o skupnem programu in da bi postopno nadoknadila vse, kar je bilo zamujenega v teh letih. Vem, da pri nas obstajajo pogoji in da je to uresničljivo. Nemara si bo kdo mislil, da bi po tolikih letih moral biti skeptičen glede tega. Po značaju sem pa zelo trmast in imam kolikor toliko še dovolj zaupanja v ljudi, da si to želim v prepričanju, da se bo tudi uresničilo.« (Cancia)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275. tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

26. avgusta 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ob obalah Ohridskega jezera Počitniški domovi delavcev ali luksuzni hoteli za turiste?

OHRID — Na obali Ohridskega jezera je vedno več delavskih počitniških domov, ki z napisom opozarjajo, da so bili zgrajeni za počitnice delavcev in njihovih družin. Vendar videz in oprema teh domov bolj govorita v prid gradnji za potrebe luksuznega turizma, ne pa za ljudi v »modrih kombinezonih«.

Doslej so zgradili 37 počitniških domov z nekaj več kot 8.000 ležišči. V vsakem je po nekaj luksuznih apartmajev, ki po svoji velikosti in opremljenosti v ničemer ne zaostajajo za »de luxe« hoteli ob Jadranu.

V najnovejšem, komaj zgrajenem počitniškem domu delovne organizacije SILEKS iz Kratova je v turističnem vodiču zapisano, da je hotel A kategorije. Kako ne bi bil, ko pa ima 15 luksuznih apartmajev, bazen na prostem, savne, frizerske salone in še nekaj spremljajočih objektov za odmor in rekreacijo, kar v ostalem vse pritiče luksuznemu hotelu. Dejstvo, da imajo prebivalci Kratova že več let težave z vodovodom in da se morajo politi oskrbovati z vodo iz cistern, tiste, ki so izstavili gradbeno dovoljenje in odobrili sredstva za izgradnjo »delavskega počivališča« v Ohridu, vse to ni brigalo. V šali se v obratih delovne organizacije v Kratovu pogostoma sliši, da počitniški dom Sileks služi za snemanje ameriške televizijske nadaljevanke Dinasty.

Na obali Ohridskega jezera je vedno več poletnih gostov, ki v delavskih počitniških domovih preživljajo dopust po nizki ceni 1.000 do 1.500 dinarjev. Kot pojasnjuje vodilno osebo počitniških domov, so to poslovni partnerji delovnih organizacij, ki so jih zgradile, potem živijo v njih zaslužni družbenopolitični delavci in ostale za firmo »koristne« osebe. In med tistimi

maloštevilnimi člani delovnega kolektiva, ki dopustujejo v »svojih« počitniških domovih, najštevilnejši so tisti iz uprave in upravno-poslovnih služb.

V Strugi so res zgradili vsega skupaj kakšnih deset delavskih počitniških domov, vendar imajo v tem turističnem mestu tudi nekaj, s čimer se lahko pohvalijo. Delavski počitniški dom Izgrev z več kot 500 posteljami sta zgradili delovni organizaciji Inteks in Alkaloid iz Skopja. V turističnem vodiču ga predstavljajo kot hotel odprtega tipa. V zadnjih nekaj letih v Izgrevu preživlja počitnice več kot 100 tujih gostov, in nekaj stotin Jugoslovancev, ki razen za nizke cene sploh niso slišali za delovne kolektive, ki so finansirali ta počitniški dom - hotel.

Do kolikšne mere pa so pozabili, zakaj je bil počitniški dom zgrajen, se najbolje vidi na primeru doma podjetja Žito-Lukša iz Skopja. Vodilni v domu so letos uvedli za goste tri kategorije. Cene so sicer res nižje za delavce, nekaj višje za poslovne partnerje, toda komercialne za ostale turiste.

V Zvezi sindikatov Makedonije so izjavili, da nimajo dovolj delavskih počitniških domov - vsega skupaj imajo v republiki samo kakšnih 9.000 postelj. Dodali so, da je nujno potrebno hitrejši in učinkovitejši namenski usmerjanje sredstev. V gradivu, ki so ga poslali Zvezi sindikatov Jugoslavije, predlagajo, da se v Makedoniji del regresne obvezno odvaja za izgradnjo počitniških domov, kajti — kot poudarjajo — konec prejšnjega in v začetku sedanjega leta je v tej republiki zaradi nizke akumulacije gospodarstva in majhnih osebnih dohodkov resnično ogrožena življenjska raven delavcev, ljudi v »modrih kombinezonih«.

Še manj hrane za lačne

Otrokom v južnem Sudanu bo odslej prihajalo še manj hrane: vlada je namreč sklenila ustaviti dobavo hrane prebivalstvu na jugu države, potem ko je raketa tamkajšnjega osvobodilnega gibanja sestrelila sudansko potniško letalo (Telefoto AP)

Medtem ko primanjkuje nižjih častnikov V italijanski vojski preveč generalov

RIM — V italijanski vojski je visokih častnikov (generalov, admiralov in polkovnikov) na pretek. Njihovo število znatno presega predvidena mesta, medtem ko po drugi strani primanjkuje več tisoč nižjih častnikov, zlasti kapetanov in poročnikov.

V vseh treh rodovih italijanskih oboroženih sil, se pravi v kopenski vojski, mornarici in letalstvu, je ob koncu leta 1985 bilo skupno 432 generalov, medtem ko bi jih moralo biti samo 334, se pravi 98 manj. Ob istem času je v vseh treh rodovih bilo 6.841 polkovnikov in podpolkovnikov, 1.500 več od predvidenega števila, ki je bilo 5.341.

Kot rečeno, se povsem drugačna slika ponuja v primeru nižjih častnikov. Čin majorja nosi 1.924 pripadnikov italijanskih oboroženih sil, medtem ko bi jih moralo biti 2.671, se pravi 747 več. Kapetanov bi jih moralo skupno biti 8.698, a jih dejansko je 2.742 manj, to je 5.956. Podobno je stanje na dnu častniške lestvice: namesto 8.839 predvidenih sta v službi 6.102 poročnika oz. podporočnika, kar pomeni, da je 2.737 nepokritih mest.

Kratek seštevek pove, da v italijanski vojski preostaja 1.618 višjih, primanjkuje pa 5.226 nižjih častnikov. Iz obsega pojava (tudi časovnega) je lahko sklepati, da ne gre za naključje. Vzroke pa je treba iskati v različnih smereh.

Kljub temu, da se je zadnja leta podoba italijanskih oboroženih sil v

javnosti nekoliko izboljšala, vojaška kariera očitno še vedno ni posebno privlačna za mlade, čeprav je brezposelnost med njimi velika. Med vzroki primanjčevanja nižjih častnikov pa moramo kajpak navesti tudi prehitro napredovanje. Navedene številke jasno kažejo, da bi z odpravo presežnih mest pri višjih častnikih v precejšnji meri zapolnili vrzeli, ki se odpirajo v vrstah nižjih častnikov.

Cemu pa je treba pripisati preobili-

co višjih častnikov oziroma prehitro napredovanje v italijanski vojski? Odgovor, da so italijanski častniki večnoma nadpovprečno pripravljeni, sposobni in delavni, torej vredni povišanja, je mogoče navesti le za šalo. Pojav prejkone opozarja na dejstvo, da je nereseno vprašanje selekcije oziroma kriterijev, po katerih naj bi le-ta potekala. Danes vojaški karieri ne botrujejo toliko zasluge, kolikor službene dobe.

Še o škodljivosti fast fooda

NEW YORK — McDonald povzroča škodo, pa ne samo obiskovalcem, ki uživajo njegove sedaj svetovno znane hamburgerje, ampak predvsem mladostnikom, tistim, ki so delno zaposleni v teh restavracijah ali pa si denar služijo samo med poletnimi počitnicami.

Fast food namreč terja avtomatsko in ponavljajoče se delo, ki po raziskavah ameriških znanstvenikov socialnih vprašanj po določenem času povzroča stres in odtujenost.

»Krhka osebnost doraščajočih mladostnikov, sta v svoji raziskavi zapisala Ivan Charter in Brian Frazer, pri takšni zaposlitvi utrpí hude posledice.«

Stati pol dneva za aparatom za cvrtje ali strojem za kuhanje kave in delati s peklenskim ritmom, ki ga zahteva McDonald, vse to kvarno vpliva na živčni sistem, pojasnjujeta sociologa. V večini primerov nepopravljivo kvarno deluje tudi na razvoj osebnosti, dodajata Charter in Frazer. Tisti mladeniči, ki so več ur delali v kuhinjah fast fooda, so utrujeni in nočejo pisati nalog in čitati.

Najbolj zaskrbljujoča posledica tega pojava, nadaljujeta sociologa, pa je ta, da se v tašnih restavracijah zaposleni mladi ljudje privadijo na rutinsko in avtomatsko delo in povsem izgubijo smisel za osebno pobudo in ustvarjalnost. V takšnih restavracijah je namreč vse vnaprej določeno. Za novatorstvo in fantazijo ni časa, kajti vsako napako ljudje plačujejo s takojšnjo odpovedjo ali odpovedjo konec tedna, ko zapade pogodba.

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

SVEŽI KOTLETI - po 7.200 lir
SVEŽA REBRCA - po 4.800 lir

vklučen davek IVA

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237

avtobus: 23 - 40 - 41

PROSTORNO PARKIRIŠČE

Kmečka vojna

Riše:
Ž. LORDANIČ

42.

